

**Факултет педагошких наука
Универзитета у Крагујевцу, Јагодина
Милана Мијалковића 14, 35000 Јагодина**

Тел/Факс: 035/8223805
Е-пошта: pefjagodina@pefja.kg.ac.rs
Веб-сајт: www.pefja.kg.ac.rs

ИЗВЕШТАЈ
О САМОВРЕДНОВАЊУ И ОЦЕЊИВАЊУ КВАЛИТЕТА
СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА
ОАС ВАСПИТАЧ У ПРЕДШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА

Март, 2020. године

САДРЖАЈ:

Основни подаци о студијском програму	3
Стандард 4: Квалитет студијског програма	5
Стандард 5: Квалитет наставног процеса	15
Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника	22
Стандард 8: Квалитет студената.....	26
Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса	30
Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке	37
Стандард 11: Квалитет простора и опреме.....	44
Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета	49
Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета.....	52

ТАБЕЛЕ ПРИЛОЗИ

Објашњење квантификација процена коришћених приликом SWOT анализе

SWOT анализа	Квантификација процене
S – (Strengths): предности	+++ → високо значајно
W – (Weaknesses): слабости	++ → средње значајно
O – (Opportunities): могућности	+ → мало значајно
T – (Threats): опасности	0 → без значајности

Основни подаци о студијском програму

Циљеви студијског програма *ОАС Васпитач у предшколским установама* одређени су на основу стратешких праваца развоја предшколског васпитања и образовања и *Стратегије развоја образовања у Србији до 2020. године* (2012). Циљеви овог студијског програма су следећи:

- Остваривање квалитета процеса и исхода образовања будућих васпитача у предшколским установама, које проистиче из научних сазнања о учењу и развоју деце предшколског узраста, савремених теоријских поставки о детињству и примера добре праксе;
- Оспособљавање и припрема студената, будућих васпитача у предшколским установама за остваривање функција предшколског васпитања и образовања, у складу са захтевима савремених предшколских курикулума, од старања за негу деце и бригу о њиховом здрављу, до целовитог развоја њихових укупних потенцијала, у сарадњи са породицом, школом и широм друштвеном заједницом, као и са друштвеним ресурсима здравства и социјалне политике;
- Развој креативних способности, практичних вештина и професионалних компетенција будућих васпитача за развој и остваривање интегрисаних предшколских програма, који су прилагођени развојним карактеристикама и законитостима развоја деце раних узраста;
- Оспособити будуће васпитаче за реализацију савремених предшколских програма/курикулума, из улоге посматрача, организатора, модератора, истраживача, уз рефлексивно преиспитивање теоријских сазнања и практичних искустава;
- Оспособити будуће васпитаче, у складу а принципима развоја реалног програма, за остваривање професионалних улога у следећим подручјима деловања: 1) непосредан рад са децом; 2) развијање програма; 3) професионални развој; 4) професионално јавно деловање;
- Научна и стручна оспособљеност свршених студената, коришћењем савремене методологије и технологије е-учења, за истраживачке и иновационе активности, за проналажење креативних решења проблема, за развијање интегрисаног приступа у раду са децом, кроз тематско пројектно планирање;
- Оспособити будуће васпитаче за истраживање и преиспитивање различитих области људског сазнања и деловања, националних и културних вредности, у контексту отворености, радозналости, иницијативности и целоживотног учења. Исход процеса учења је стицање савремених, научних знања, која су у функцији оспособљавања студената, будућих васпитача, за вештину формирања научно заснованих ставова, као и оспособљавање за сакупљање, критичко процењивање, интерпретацију и примену у пракси релевантних знања потребних за успешно обављање васпитачке професије.

Студијски програм основних академских студија *Васпитач у предшколским установама* (240 ЕСПБ) формиран је у складу са принципима дефинисаним Законом о високом образовању Републике Србије као и Болоњском декларацијом, садржи све законом предвиђене елементе и има предвиђени број ЕСПБ бодова.

Упис кандидата се врши на основу конкурса који расписује Универзитет у Крагујевцу, а спроводи Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина.

Настава се изводи у оквиру предавања, вежби и консултативне наставе. Програм се састоји од 37 обавезних предмета, 8 изборних позиција са укупно 52 изборна предмета, професионалне пракса организоване кроз све четири године студијског програма са почетком у другом семестру прве године и подразумеваним стицањем 21 ЕСПБ бода (8.75%). Професионална пракса се обавља у сарадњи са предшколским установама и васпитачима-менторима који заједно са наставницима и сарадницима прате рад студената на пракси.

Студијски програм траје четири године (8 семестара) и изводи се на српском језику. Једна школска година траје 12 месеци, а подељена је на 2 семестра. Настава у току једног семестра траје 15 недеља. Студент је оптерећен активном наставом до 24 часа током једне радне недеље. Примењен је европски систем преноса бодова – ЕСПБ. Годишња акумулација ЕСПБ износи 60 бодова, а укупно за све четири године студија 240 ЕСПБ. Од укупног броја предмета 70.27% су једносеместрални, док су преостали предмети својим практичним делом везани за практични рад у предшколским установама (методички практикуми) и отуд, нужно, двосеместрални. Студент бира у сваком семестру, од понуђених предмета датог подручја, један изборни предмет.

Студијски програм садржи предмете из групе академско-општеобразовних (15%), теоријско-методолошких (20,41%), научно, односно уметничко-стручних (35%) и стручно-апликативних (29,58%). Изборни ЕСПБ бодови су заступљени са 23.75 % од укупног броја ЕСПБ.

Бодовна вредност сваког предмета исказана је ЕСПБ бодовима и креће се од 3 до 8 за наставне предмете, за праксу по 3 бода по семестру (почевши од другог семестра), што укупно износи 240 ЕСПБ.

Израда завршног рада подразумева стицање 10 ЕСПБ. Завршни рад се брани након свих положених испита и обављене континуиране праксе. Завршним радом студент показује способност примене теоријских знања у истраживању и решавању конкретних проблема из области васпитно-образовног рада у предшколској установи. Постоји могућност избора предмета из других студијских програма. Постоји могућност преласка са других студијских програма полагањем диференцијалних испита.

Васпитач у предшколским установама оспособљен је за даље усавршавање на мастер академским студијама и докторским студијама у оквиру сродних научних области.

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

Изградња и непрестано унапређивање културе квалитета чврсто је и јасно опредељење Факултета. Култура квалитета уграђује се у све области рада Факултета, тако да су сви запослени и сви студенти упознати са нормативима и стандардима за обезбеђење и унапређење квалитета.

Факултет редовно и систематски проверава квалитет студијског програма путем начина и поступака за праћење и контролу програма студија утврђених Стратегијом обезбеђења квалитета усвојене на седници Наставно-научног већа одржаној 27.12.2016. године. Стратегијом се квалитет студијског програма прати, обезбеђује и унапређује у следећим областима:

- усаглашеност студијског програма са стандардима Националног савета за високо образовање,
- усаглашеност студијског програма са студијским програмима у регионалном окружењу и у европском образовном простору,
- усаглашеност студијског програма са савременим научним достигнућима у области студијског програма,
- исходи образовања и исходи учења,
- радно оптерећење студената.

Комисија за обезбеђење квалитета редовно спроводи анкету за добијање повратних информација у вези са квалитетом наставних предмета на студијским програмима. Контрола квалитета студијског програма се спроводи редовно и систематично кроз поступак самовредновања, и то:

- Анкетом за евалуацију квалитета студијских програма и задовољства стеченим компетенцијама;
- Анкетом за евалуацију педагошког рада наставника и квалитета предмета;
- Анкетом за евалуацију рада факултета;
- Анкетом за евалуацију рада свршених студената (компетенције свршених студената) од стране послодаваца.

Активности и поступци за унапређивање квалитета усмерени су и на интензивније укључивање представника студената у све фазе провере квалитета, од планирања, анкетирања до обраде података и сачињавања извештаја, кроз

обезбеђивање довољног броја представника студената у рад комисија и поткомисија за обезбеђење квалитета. Ставови и мишљења студената о свим областима које се прате у процесу унапређивања квалитета укључују се у формулисање корективних мера.

Студентски парламент може самостално да организује и спроведе сопствену евалуацију студијских програма и наставе и достави своје мишљење и предлоге Комисији за обезбеђење квалитета и Наставно-научном већу.

У све наведене активности били су укључени представници студената, првенствено кроз студентску евалуацију и анкетирање, као и учешћем представника студената у раду Наставно-научног већа и Комисије за обезбеђење квалитета. Учешће студената у оцењивању и осигурању квалитета студијског програма знатно је унапређено увођењем факултетског информационог система (ФИС).

Основне академске студије Васпитач у предшколским установама нуде студентима најновија стручна и научна сазнања из области образовних наука које разматрају предшколско васпитање. Засноване су на квалитетним и савременим модалитетима и критеријумима организације и садржине студија за васпитаче у предшколским установама.

Програм студија реализује се у складу са европским стандардима: ЕСПБ бодовни систем, подстицања европске сарадње, мобилности, упоредивих критеријумима и методологије, система препознатљивих и упоредивих академских степена. Студијски програм усаглашен је са европским стандардима у погледу услова уписа (средње образовање у четворогодишњем трајању), трајања студија (четворогодишње основне академске студије), услова преласка у наредну годину (прикупљен минимум број ЕСПБ), стицања дипломе и начина студирања (дизајнирање флексибилног профила професионалне културе, тј. могућност за избор одређених предмета који студентима омогућују стицања кључних компетенција).

Студијски програм је у пуној мери усклађен с одговарајућим студијским програмима универзитета земаља чланица Европске уније и земаља потписница Болоњске декларације. Веб адресе установа са програмима који су компатибилни са програмом основних студија за стицање стручног звања *Дипломирани васпитач*.

У периоду након циклуса акредитација Факултет педагошких наука је континуирано вршио анализу, проверу и корекцију студијског програма. Значајне промене студијског програма извршене су у току поступка припреме за поновљену акредитацију Факултета (2014. године) када је студијски програм Васпитач у предшколским установама реструктуриран јер се са трогодишњих (180 ЕСПБ) прешло на четворогодишње студије (240 ЕСПБ).

Реформом студијског програма дефинисани су нови исходи образовања који подразумевају јасне компетенције будућих васпитача у предшколским установама у односу на њихов положај и улогу у систему васпитања и образовања, при чему се води рачуна о потребама и изазовима који се јављају у савременом друштву и кретањима на тржишту рада.

Табела 1. Исходи образовања ОАС Васпитач

Исходи образовања ОАС <i>Васпитач</i> у предшколским установама
<ul style="list-style-type: none">
• <i>знања</i> о холистичкој природи развоја детета: узajамној зависности и условљености свих аспеката дечјег развоја, о различитим стратегијама развоја и учења деце раних узраста;
• <i>знања</i> из области различитих наука, уметности и културе као извора садржаја у развијању

предшколског програма;

- *целовито сагледавање повезаности делатности* предшколске установе (васпитања, образовања, неге, здравствене и социјалне заштите сваког детета);
- *примена различитих вештина* у раду са децом, а у складу са њиховим узрасним и развојним особеностима;
- оријентација на *интегрисани приступ развоју и учењу* деце раних узраста;
- *демократски и критичко-рефлексивни приступ* пракси предшколског васпитања и образовања;
- иницијативност, сарадња и стваралаштво у реализацији предшколског програма;
- *отвореност* у односу вртића, породице и локалне заједнице;
- спремност за *ангажовање у локалној заједници* на промовисању права детета и породице, као и предшколског васпитања и образовања;
- позитиван однос према значају *целоживотног учења* у личном и професионалном развоју, као и у подручју професионалног јавног деловања;
- спремност за *примену дигиталних технологија* у реализацији и развијању предшколског програма.

Измене и допуне студијског програма које Факултет вршио након акредитације у складу су са чланом 53. став 2. Закона о високом образовању (студијски програм са предложеним изменама не сматра се новим студијским програмом). Након последњег акредитационог циклуса (2014), измене, тј. допуне студијског програма односиле су се на осавремењивање самих садржаја предмета и промену препоручене литературе (који не прелазе 20% претходно акредитованог садржаја) на почетку школске године, као и на увођење нових изборних предмета. Извесне промене наставника који предају одређене предмете врше се услед промена у саставу наставног кадра одласком наставника у пензију или напредовањем сарадника у виша звања. Појачана изборност предмета током претходних акредитационих циклуса као и могућност избора предмета из других студијских програма у исходу пружају студентима шира знања и вештине које ће им омогућити остваривање високих стандарда педагошког рада.

Поменуте допуне студијског програма су у складу са убрзаним друштвеним променама, развојем струке и динамике издавања нове релевантне стручне литературе и уџбеника. Посебан повод за осавремењавање садржаја предмета посебно методичких, јесте нови *Правилник о основама програма предшколског васпитања и образовања - Године узлета*, који је ступио на снагу 2018. године, а потом почео сукцесивно да се примењује у свим предшколским установама у Србији од 2019. године. Овај Правилник уводи у праксу нове појмовне и термилошке одреднице и нова начела предшколског васпитања и образовања, попут усмереност на дугорочне циљеве васпитно-образовног рада и примене интегрисаног приступа у учењу и развоју. Нова концепција предшколског васпитања и образовања налагала је да се студенти упознају са новинама како би спремно и са успехом обавили предиспитне и испитне обавезе посебно на предметима који су везани за практични рад у предшколским установама (методички практикуми).

Увођењем нових изборних предмета радно оптерећење студената изражено помоћу ЕСПБ по појединим предметима није мењано, а баланс по годинама студијског програма остао је ненарушен.

Процена радног оптерећења студената потребног за достизање очекиваних исхода учења (ЕСПБ) предмет је редовне провере, а утврђује се на основу праћења и прикупљања повратних информација од студената. У анкети за евалуацију квалитета студијских програма и компетенција свршених студената спроведеној крајем 2018/2019. школске године студенти су дали следећу процену усклађености радног оптерећења на предметима студијског програма:

На конкретном примеру за наставни предмете из области ликовних уметности, који припада групи предмета у оквиру обуке студената за извођење педагошког рада у ликовном васпитању, објаснићемо поделу и удео активности потребних за достизање очекиваних исхода учења.

Стицање ових специфичних знања и способности осмишљено је као поступан процес за који је планирано је око 900 сати рада током све четири године учења. Организован је на следећи начин:

Табела 2. Пример исхода учења по предметима у оквиру предмета ликовне уметности

Етапе процеса	Исходи учења	Наставни предмет	Година студирања
I корак 10-15 % укупног времена	Студент препознаје и анализира особине сценске радње. Студент поседује способност анализе и креирања драмског лика. Студент поседује способност пројектовања и сценске реализације. Студент препознаје и прави функционални избор жанра. Студент је способан да дефинише могућности реализације на сцени. Студент влада основама драмске игре и луткарске представе.	Сценска и луткарска уметност	Прва година

II корак 10-15 % укупног времена	Креативно разумевање и надградња специфичних способности у области визуелне уметности. Овладавање ликовном културом кроз ликовну форму, елементе, њихову наративну, ликовну и психолошку вредност. Савладавање периодизације, основних карактеристика стилова и праваца у историји уметности. Студенти су оспособљени за ликовно-естетску анализу дела из историје уметности, својих и радова својих колега.	Основе визуелне уметности	Друга година
III корак 10-15 % укупног времена	Студент је оспособљен за припрему и реализацију ликовних активности и самостално стручно усавршавање. Студент је упознат са карактеристикама ликовног израза деце предшколског узраста и оспособљен за рад на развоју дечје креативности.	Методика ликовног васпитања	Трећа година
IV корак 10-15 % укупног времена	Студент самостално припрема и реализује ликовне активности, оспособљен је за евалуацију ликовних активности и критичку анализу методичке организације.	Методички практикум ликовног васпитања	Четврта година

У другој дефинисаној етапи предвиђен је, у четвртом семестру, обавезни наставни предмет *Основе визуелне уметности* који спада у групу академско-општеобразовних предмета и обезбеђује уметничко-теоријска знања потребна за даље напредовање студената у правцу достизања исхода учења који ће обезбедити компетентност у области ликовног васпитања.

На предмету студент остварује 5 ЕСПБ. За предмет је испланирано одржавање два часа предавања и два часа вежби недељно. Током 15 наставних недеља студент проведе у настави 60 часова наставе, односно 45 сати у активностима које спроводи наставно особље. Предвиђено је да у самосталном раду студент проведе 65 сати. Преосталих 20 сати планирано је као време припреме за проверу знања, као и 5 сати за обављање самих испита: два колоквијума (3 сата) и испит (2 сата). То у укупном збиру даје оптерећење студента на овом обавезном наставном предмету од 135 сати.

Табела 3. Процена оптерећења студената на предмету (пример)

Семестар	Друга година студија	Семестар				Број наставних недеља	Укупно часова наставе	Број сати свих облика наставе	Број сати самосталног рада студената	Укупна оптерећеност у сатима рада	ЕСПБ
		Јесењи		Пролећни							
	пред.	веж.	пред.	вежбе							
II	Основе визуелне уметности			2	2	15	60	45	90	135	5

Један од важнијих елемената студијског програма за образовање васпитача у предшколским установама јесте професионална пракса. Професионална пракса се обавља у сарадњи са предшколским установама и васпитачима-менторима који заједно са наставницима и сарадницима прате рад студената на пракси. Организована је кроз све четири године студијског програма са почетком у другом семестру прве године и подразумева стицање 21 ЕСПБ бода (8.75%). Циљ професионалне праксе је да се студенти као будући васпитачи, припреме за различите улоге и изазове које пред њих поставља развој струке, да се оспособе за самосталан, практичан (реалан, конкретан), критички промишљен, професионални рад у свим облицима васпитно-образовне делатности.

Факултет поседује неколико докумената који се налазе и на сајту установе који омогућавају да студенти и њихови наставници буду упознати са свим аспектима концепције, планирања и реализације професионалне праксе на Факултету педагошких наука у Јагодини. Један од тих докумената је Концепција професионалне праксе студената Факултета педагошких наука у Јагодини, који се бави програмом професионалне праксе (концепција, улога и значај у оквиру студијских програма, функција и циљеви, облици реализације), као и проценом квалитета и вредновањем професионалне праксе. Термини одржавања праксе, састав и распоред студентских група за праксу, као и институције у којима ће пракса бити обављена, објављују се такође на сајту Факултета.

Факултет остаје у вези са свршеним студентима у циљу праћења њихових постигнућа у каснијем професионалном развоју и у циљу процене релевантности студијског програма за тржиште рада. Повратне информације у вези са квалитетом студијског програма и задовољством свршених студената стеченим компетенцијама прибављају се анкетом за евалуацију квалитета студијских програма и компетенција свршених студената коју спроводи Комисија за обезбеђење квалитета. Могућност запошљавања и даљег школовања процењује се праћењем каријере некадашњих студената одражавањем контакта са њима преко Алумни клуба основаног 2019. године. Алумни клуб осмишљен је као сервис намењен комуникацији студената који су дипломирали, мастерирали, докторирали или још увек студирају на Факултету педагошких наука у Јагодини.

Клуб својим члановима омогућава повезивање, одржавање и поспешивање комуникације, једноставније организовање јубиларних састанака, али и унапређивање

и размену професионалних, стручних и практичних знања и искустава.

База Алумни клуба која се налази на сајту Факултета садржи информације о бившим студентима и њиховим позицијама и запослењу. Професионални тим запослених на Факултету педагошких наука, који је основан у оквиру овог клуба, одржава комуникацију и помаже садашњим студентима да се повежу са својим колегама у циљу каријерног напредовања и налажења посла.

Члановима Алумни клуба пружају се и могућности:

- додатног образовања и усавршавања кроз професионалне курсеве, семинаре и програме стручног усавршавања;
- наставка формалног образовања и школовања на мастер академским и докторским академским студијама;
- учешћа на научним конференцијама и стручним скуповима;
- помоћи у развоју пословних идеја;
- повезивања са потенцијалним послодавцима.

Наставницима и студентима доступне су различите информације и материјали у електронском формату на сајту Факултета који је пре две године визуелно редизајниран и структурно унапређен. Захваљујући добро опремљеном Центру за учење са рачунарима као и брзој интернет конекцији, студенти могу увек бесплатно да приступе студентском сервису и да се неометано служе материјалима за наставу као и да буду у току са свим релевантним обавештењима и информацијама у вези са наставом и студирањем. На сајту се редовно и благовремено објављују информације о завршним радовима студената и терминима јавне одбране завршних радова.

Укупан број уписаних студената на студијски програм ОАС Васпитач у предшколским установама у протекле три школске године дат је у следећој табели (обојена поља):

Табела 4. Број уписаних студената на свим годинама студија у последње три године

Р. б.	Назив студијског програма и поље	Укупно акредитован број студената	Укупно уписани број студената на свим годинама студија у последње 3 године		
			2017/18	2018/19	2019/20
ОАС - Основне академске студије					
1.	Учитељ	360	405	386	299
2.	Васпитач у предшколским установама	360	416	374	495
3.	Васпитач у домовима	90	113	103	98
	Укупан број студената (ОАС)	810	934	863	892

4.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<p>Факултет примењује адекватне поступке праћења квалитета студијског програма и на прави начин користити њихове резултате +++</p> <p>Структура и садржај студијског програма генерално су добро дефинисани +++</p> <p>Информације о студијском програму доступне су јавности +++</p> <p>Исходи учења покривени су исходима обавезних предмета предвиђеним студијским програмом +++</p> <p>Приликом одређивања броја ЕСПБ на предметима примењује се јединствена методологија у складу са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода ++</p> <p>Студијски програм реализују се према акредитованој структури и садржају, уз усвојене измене и допуне чији је циљ осавремењивање курикулума и силабуса, или усаглашавање са законском регулативом +++</p> <p>Факултет редовно и систематски прикупља информације о задовољству свршених студената студијским програмом +++</p> <p>Студијски програм обезбеђују довољно часова праксе као најважнији део обуке +++</p> <p>Програм праксе студената конципиран је и разрађен као јединствен систем од прве године основних студија до мастер студија+++</p> <p>Прелаз са три на четири године студирања допринео је квалитету кандидата +++</p> <p>Доступност европских програма мобилности студената и прилика за усавршавање у иностранству је задовољавајућа +++</p>	<p>Недовољно промовисање налаза извештаја о провери квалитета студијског програма у једном делу популације студената и запослених ++</p> <p>У правилницима националног акредитационог тела није довољно јасно наведена разлика између мањих измена студијских програма и измена којима се "суштински мења структура студијских програма". Ово може утицати на степен осавремењавања садржаја програма и заинтересованости запослених да се укључе у процесе осавремењавања студијских предмета +</p> <p>Недовољна подршке екстерних тела и институција за унапређивање студијског програма +</p>

МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<p>Увођење нових изборних интердисциплинарних предмета могу допринети ширем знању студената неопходном за потребе на тржишту рада +++</p> <p>Јача сарадња са институцијама локалне заједнице као актерима и партнерима у образовању ++</p> <p>Постављена структура студијских програма омогућава даље осавремењивање и корекције садржаја студијског програма +++</p>	<p>Недовољна спремност неких наставника за примену нових метода наставе +++</p> <p>Неједнака ангажованост чланова Комисије за обезбеђење квалитета у пословима праћења и провере квалитета студијских програма +++</p> <p>Недовољна мотивисаност редовних и дипломираних студената да објективно искажу своја мишљења о квалитету студијских програма ++</p> <p>Незаинтересованост послодаваца и других организација за пружање повратних информација о квалитету студијских програма ++</p> <p>Опасност од опадања интересовања студената за студијски програм услед демографских прилика ++</p>

4.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4

Потребно је у курикулум ОАС *Васпитач у прешколским установама*, у оквиру постојећих предмета, повећати садржаје у вези са педагошком документацијом, радом у стручним тимовима као и поспешивати компетенције које су у вези са планирањем и евалуацијом васпитног рада. Такође, потребно је одмерити адекватност трајања практичне обуке пре четврте године.

Редовно вршити анкетаирање студената и наставника о квалитету студијских програма, наставе и рада Факултета.

Обављати периодично анкетаирање свршених студената и потенцијалних послодаваца о исходима образовања и стеченим компетенцијама.

Допунити садржаје наставних предмета у складу са новим потребама и променама у друштву.

Увести нове изборне интердисциплинарне предмете.

Показатељи и прилози за стандард 4:

[Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године](#)

[Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената \(у односу на број уписаних\) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години \(до 30. 09.\) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија](#)

[Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године \(до 30.09.\) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво](#)

студија

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Мере за оцењивање и унапређење квалитета наставног процеса на студијском програму заснивају се на следећим документима Универзитета и Факултета:

- *Статут Факултета*, пречишћеног текста из јануара 2020. године. Статутом се обезбеђује организовање наставног процеса на квалитетан, рационалан и ефикасан начин. Статут је доступан на следећој адреси на сајту Факултета: <https://pefja.kg.ac.rs/wp-content/uploads/2020/02/Statut-Fakulteta-preciscen-tekst-2020.pdf>
- *Стратегија обезбеђења квалитета 2017-2020*. коју је Савет Факултета на предлог декана, донео на седници одржаној 27.12.2016. године. Стратегија је документ који дефинише основне циљеве, области, субјекте и мере за унапређење квалитета на Факултету. Квалитет наставног процеса студијског програма обухваћен је Стратегијом као дефинисана област унапређења квалитета у којој се прати, обезбеђује и унапређује квалитет:
  - организације и реализације наставе,
  - метода у настави,
  - оцењивања студената у оквиру предиспитних обавеза и на испиту,
  - професионалност и етичност у раду.Стратегија је доступна на следећој адреси на сајту Факултета: https://www.pefja.kg.ac.rs/preuzimanje/Normativi/2017/Strategija_obebedjenja_kvaliteta/Strategija_obebedjenja_kvaliteta_2017-2020.pdf
- *Стандарди и поступци обезбеђења квалитета* који је донело Наставно-научно веће Факултета на предлог Комисије за обезбеђење квалитета, на седници одржаној 27.12.2016. године. Овај документ садржи минимални ниво квалитета у свим областима рада и уређује поступање субјеката у систему обезбеђења квалитета. Доступан је на следећој адреси на веб-сајту Факултета: https://www.pefja.kg.ac.rs/preuzimanje/Normativi/2017/Strategija_obebedjenja_kvaliteta/Standardi_i_postupci_obebedjenja_kvaliteta.pdf
- *Правилник о унутрашњој провери квалитета* који је донело Наставно-научно веће Факултета на седници одржаној 14.5.2008. Правилником се уређују начин и поступак студентског вредновања педагошког рада наставника и професионалне праксе студената, којим се прати и контролише квалитет наставног процеса као део опште политике у области обезбеђења квалитета високог образовања на Факултету. Доступан је на следећој адреси на сајту Факултета: https://pefja.kg.ac.rs/preuzimanje/Normativi/Pravilnik_o_unutrasnjoj_proveri_kvaliteta.pdf

На унапређењу квалитета наставног процеса учествују: декан, продекан за наставу и студентска питања, стручни органи - Наставно-научно веће, катедре и Комисија за обезбеђење квалитета. Комисија за обезбеђење квалитета образује се одлуком Наставно-научног већа Факултета. Комисија формулише предлог стратегије обезбеђења квалитета и низ процедура којима се регулишу виталне функције Факултета и сама контрола квалитета.

Декан и продекан за наставу, заједно са Службом за студентска и наставна питања, систематски прате реализацију плана наставе и планова рада на појединачним предметима. Декан и продекан за наставу старају се да се спроведу корективне мере уколико се не поштују распореди и планови рада. Корективне мере везане за квалитет наставе предлажу и катедре и Наставно-научно веће.

С тим у вези на почетку сваке школске године посебна пажња се придаје формирању календара рада који усваја Наставно-научно веће Факултета. Календаром су јасно одређене радне недеље, испитни рокови, као и празници када се настава не одржава. Захваљујући додатним напорима уложеним у календар, план рада Факултета усклађен је са плановима рада предшколских установа као партнерских установа на које су поједини наставни предмети упућени својим практичним делом. Календар рада је доступан на сајту Факултета у текстуалном облику и у табеларном прегледу.

На основу студијског програма, Декан објављује распоред часова који садржи: јасно истакнуте предмете по студијским групама и годинама и временску и просторну структуру извођења часова предавања и вежби. Распоред часова је усклађен са законским нормама, потребама и могућностима студената, као и потребама студијског програма, и доследно се спроводи. Распоред часова је познат пре почетка школске године, тј. одговарајућег семестра и доступан је на огласним таблама, као и на сајту Факултета. Промене распореда часова могуће су због ванредних околности уз одобрење декана или продекана за наставу. Самоиницијативно мењање распореда сматра се тежом повредом радне дисциплине.

За студијски програм постоји страница на сајту Факултета на којој је објављен следећи материјал од значаја за студенте:

- табеларни приказ студијског програма са структуром предмета и ЕСПБ за сваку од студијских година,
- књига предмета у којој су садржани силабуси за све предмете,
- списак допуњених изборних и обавезних предмета са пратећим силабусима.

Ове мере обезбеђења квалитета наставног процеса усмерене су на студенте у циљу њиховог ефикасног праћења наставе и самосталног организовања у испуњавању наставних обавеза. Детаљне информације о сопственим обавезама у погледу полагања испита, измиривања школарине и сл. студентима су доступне преко сервиса *e-студент*. Електронско пријављивање испита путем овог сервиса такође је омогућило ефикасније праћење и анализу успешности студената. За сваку школску годину ради се анализа успеха студената по предметима, а овај извештај саставни је део годишњег извештаја о раду Факултета.

На почетку семестра наставник упознаје студенте са планом и програмом рада на предавањима и вежбама, правима и обавезама студената, датумима полагања колоквијума и осталим роковима важним за реализацију програма, предиспитним обавезама, са начином оцењивања на предмету, информацијама о обавезној и

допунској литератури. План извођења наставе утврђује облике наставе (предавања, вежбе, пројекти, семинари, консултације, и друго), могућност извођења наставе на даљину или на страном језику, наставнике и сараднике ангажоване на предмету, распоред извођења наставе и остале битне појединости. Ове и друге информације, наставник је обавезан да учини јавно доступним студентима најкасније у току прве недеље наставе.

Методе извођења наставе осмишљене су тако да подстичу креативан начин размишљања, критичко мишљење и истраживачки рад студената. Методе извођења наставе су: монолошка, дијалогска, илустративно-демонстративна, интерактивна настава са активним учествовањем студената (дискусије, радионице, анализе текстова, решавање проблема, симулације, студије случаја, играње улога, употреба ИКТ). Начин рада се састоји од: предавања, вежби, консултативне наставе, менторског рада и праћења, самосталног истраживачког рада (семинарских радова, пројеката, задатака са праске). Велики акценат стављен је на индивидуализован приступ студентима, јер им је на више предмета дата могућност избора тема за дипломски рад.

Наставно-научно веће је документом *Стандарди и поступци обезбеђења квалитета* увело могућност вредновања постигнућа студената у секцијама и различитим облицима ваннаставних активности које корелирају са наставом одређених предмета студијских програма, као и залагања у хуманитарном раду, ангажовања у унапређењу квалитета живота чланова локалне заједнице и постигнутих истакнутих спортских резултата на државним и међународним такмичењима. Модели награђивања студената за наставне, ваннаставне, хуманитарне, спортске и културно-уметничке успехе и постигнућа у току студија, уређени су *Правилник о награђивању студената* који је усвојен на седници Наставно-научног већа Факултета, одржаној 6.6.2016. године.

Документом *Стандарди и поступци обезбеђења квалитета* посебна пажња посвећена је коректном односу према студентима. У том смислу континуирано се прати професионално поступање наставника и сарадника и путем студентске евалуације рада наставника и сарадника. Рад наставника прати се путем анкета у којима студенти процењују квалитет наставе одређеног студијског предмета, спремност наставника за рад, иновативност његове наставе, разумљивост и јасност излагања, примену интерактивних метода, укључивање примера из праксе, подстицање студената на креативност и самостално истраживање, примену стечених знања. Евалуација се редовно спроводи, уобичајено на крају сваког семестра, а њени резултати су основ за предузимање корективних мера. На основу анкете студената спроведне у школској 2018/2019. години Комисија за обезбеђење квалитета сачинила је *Извештај о евалуацији педагошког рада наставника и сарадника*, а на следећој табели дат је преглед оцена (на скали од 1 до 5) којима су студенти оценили рад наставника и сарадника који изводе наставу и вежбе на овом студијском програму.

Табела 5. Извод из резултата студентске анкете о педагошком раду наставника и квалитета наставног предмета

Питање	Педагошки рад наставника (часови предавања)	Педагошки рад сарадника (часови вежби)
01 На почетку семестра упознати смо са литературом.	4.58	4.65
02 На почетку семестра упознати смо са планом рада на часовима.	4.58	4.65

03 На почетку семестра упознати смо са предиспитним обавезама.	4.58	4.62
04 На почетку семестра упознати смо са начином оцењивања.	4.55	4.59
05 Наставник поштује договорене начине рада са студентима.	4.57	4.60
06 Наставник повезује нове теме са претходно обрађиваним.	4.52	4.59
07 Наставник истиче основне принципе и појмове, као и њихове међусобне везе.	4.53	4.57
08 Наставник користи конкретне примере да би студентима олакшао разумевање садржаја.	4.51	4.53
09 Уколико нешто не разумемо, наставник улаже додатни труд да нам то објасни.	4.49	4.54
10 Наставник на различите начине подстиче заинтересованост студената за предмет.	4.44	4.59
11 Наставник осмишљава активности и задатке који нас подстичу на размишљање.	4.44	4.57
12 Наставник обезбеђује прилику да студенти остваре увид у своје радове и добију повратну информацију.	4.52	4.63
13 Наставник омогућава исказивање различитих мишљења у вези са садржајима предмета и начинима рада.	4.50	4.52
14 Наставник се обраћа студентима са уважавањем.	4.61	4.59
15 ОПШТИ УТИСАК О НАСТАВНИКУ	4.46	4.65
УКУПНО:	4.52	4.65

У анкети су учествовали студенти који су пријављивали испите за јануарски, односно јунски испитни рок. Попуњавање анкета био је услов за пријављивање испита. Анкета је дистрибуирана преко Факултетског информационог система (ФИС) док је учествовање у анкети било потпуно анонимно и није постојала могућност улажења у траг одговорима студената нити добијања других личних података на основу којих би било могуће идентификовати учеснике евалуације.

Истом анкетом понуђена су и четири питања у вези са квалитетом наставног предмета. На основу одговора студената Комисија за обезбеђење квалитета сачинила је *Извештај о евалуацији квалитета наставних предмета*. Студенти су истим поступком процењивања исказивали степен свог слагања или неслагања са тврдњама за наставне предмете на овом студијском програму. У следећој табели исказан је обједињен резултат дела анкете за процену наставних предмета на овом студијском програму.

Табела 6. Извод из анкете о квалитету наставних предмета на студијском програму ОАС Васпитач у предшколским установама

Студијски програм	1. Процена важности знања и вештина које се стичу на предметима	2. Процена усклађености наставних тема са циљевима предмета	3. Процена корисности литературе за савладавање садржаја предмета	4. Процена адекватности квантификације ЕСПБ бодова према ангажовањима студента у оквиру предмета	Укупно
ОАС Васпитач у предшколским установама	4.51	4.56	4.51	4.49	4.52

Табела: Обједињени резултати анкете о наставним предметима на ОАС Васпитач у предшколским установама 2018/2019. године од стране студената.

Резултати ових анкета и предлози студената за унапређење квалитета педагошког рада сагледани су у оквиру *Радне групе за координацију реформи студијских програма* током припреме реакредитације постојећих програма.

Комисија за обезбеђење квалитета врши генералну критичку анализу наставног процеса, узимајући у обзир извештаје наставника и сарадника о свом раду у претходној школској години, извештаје катедри о извршеној анализи о реализацији наставног плана и програма са мишљењем о квалитету наставе и предлозима измена, као и резултате студентске евалуације наставе. Комисија доноси сопствени извештај о спровођењу наставног процеса у коме даје оцену о спровођењу и предлаже Наставно-научном већу мере за побољшање рада (Записници и прилози Комисије за унапређење квалитета). Наставно-научно веће разматра извештај о спровођењу наставног процеса Комисије за обезбеђење квалитета, на првој наредној седници.

Квалитетом наставе и студијских програма бави се и *Центар за иновације и развој курикулума*, који је у оквиру својих надлежности сачинио предлог упутства за оцењивање и вредновање рада студената.

5.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<p>Наставни процес се реализује у складу са општим правним актима Универзитета и државе +++</p> <p>Факултет системски прати квалитет наставног процеса и предузима корективне мере +++</p> <p>Факултет омогућава тачно и благовремено информисање свих учесника у наставном процесу, о</p>	<p>Слаба интернационализација студијског програма ++</p> <p>Страх једног броја наставника и сарадника од непознатог, када је реч о могућностима примене нових технологија у наставном процесу и иновативних наставних модела ++</p> <p>Мали је број наставника који би били у могућности да свој наставни предмет</p>

<p>календару рада, распореду часова, распореду испита, распореду и организацији студентске праксе, консултацијама наставника са студентима и о другим активностима, као и о евентуалним изменама у односу на планирану реализацију активности +++</p> <p>Студенти су укључени у организацију наставних активности и реализацију наставних садржаја, чиме се доприноси интерактивности наставе +++</p> <p>Наставне методе су прилагођене захтевима наставних предмета и планираним исходима учења.</p> <p>+++</p> <p>Облици рада са студентима су прилагођени наставним садржајима, могућностима и интересовањима студената, чиме се доприноси високом квалитету наставног процеса +++</p> <p>Подстиче се интерактивност у настави између наставника и студената и доприноси оспособљавању студената за квалитетан трансфер стечених знања у новим ситуацијама +++</p>	<p>предају на енглеском језику страним студентима ++</p> <p>Не спроводе се механизми за дисциплинско кажњавање наставника и ненаставног особља за неизвршавање радних задатака +</p> <p>Промене наставника на предметима (услед одласка у пензију или напредовања у наставничка звања) не ажурирају се у књигама предмета на веб-сајту Факултета +</p>
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<p>Интернационализација студијског програма отвара могућности за иновирање наставног процеса +++</p> <p>Наставнике и сараднике је могуће даље едуковати за коришћење савремених наставних технологија и примену нових облика и метода рада са студентима, у циљу подизања квалитета наставе и квалитетнијег професионалног оспособљавања студената за будуће занимање +++</p> <p>Могуће је сарадњу наставника подићи на виши ниво, интердисциплинарним повезивањем наставних садржаја и организацијом заједничких наставних активности, што би допринело да се студенти оспособе за бољи трансфер и примену стечених знања у наставним активностима и у пракси ++</p> <p>Могуће је, у документима који се баве</p>	<p>Крутост законских оквира спутава неопходне флуидније и чешће промене студијског програма у складу са учесталим и брзим друштвеним променама ++</p> <p>Недовољна спремност, оспособљеност и могућност наставника да примењују различите облике наставног рада са студентима ++</p> <p>Недовољна транспарентност спроведених корективних мера у циљу праћења реализације наставе и наставних планова може негативно утицати на квалитет наставног процеса и систем квалитета +</p>

системом квалитета, јасније дефинисати улоге лица задужених за праћење реализације наставе и наставних планова ++	
--	--

5.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5

- Спровођење заједничких активности наставника и сарадника у циљу интердисциплинарног повезивања предмета и наставних садржаја.
- Спровођење додатних програма стручног усавршавања наставника и сарадника за примену иновативних облика наставе.
- Даљи развој и унапређивање система за праћење и вредновање квалитета наставног процеса на основу резултата студентске евалуације и самоевалуације рада наставника и сарадника.

Показатељи и прилози за стандард 5:

[Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса](#)

[Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе](#)

[Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника](#)

[Прилог 5.4 Упутство за рад студентских сервиса](#)

[Прилог 5.5. Правилник о награђивању студената](#)

[Прилог 5.6. Упутство за вредновање и оцењивање рада студената](#)

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђени су унапред, дефинисани на основу *Правилника о начину и поступку заснивања радног односа и стицању звања наставника Универзитета у Крагујевцу* и на основу *Статута Факултета* (за сараднике). Поступак и услови су јавни и доступни оцени стручне и шире јавности. Периодично се проверавају и усавршавају од стране Универзитета у Крагујевцу, односно Факултета.

Факултет се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава законских одредби, правила и критеријума Универзитета у Крагујевцу усклађених са критеријумима Националног савета за високо образовање и стандардима за акредитацију, одредби Статута Универзитета и Факултета и прописаних сопствених поступака, правилника и критеријума путем којих при избору оцењује научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника. У циљу обезбеђења квалитета посебно се, као обавезујући документ, примењује *Правилник о начину и поступку заснивања радног односа и стицању звања наставника Универзитета у Крагујевцу*. О испуњености услова за избор академска јавност може се информисати увидом у извештаје на интернет страници Факултета (за сараднике) и Универзитета у Крагујевцу (за наставнике). У поступку избора у звање наставника користе се прописани табеларни обрасци који детаљно и прегледно приказују научну, стручну и педагошку компетенцију кандидата, као и њихову ангажованост у широј академској и друштвеној заједници. Ово представља значајан напредак у односу на ранији период, када се у неким рефератима за избор у звање нису видели конкретни подаци који се тичу ових параметара. Коначан избор наставника врши Универзитет у Крагујевцу, у складу са својим овлашћењима.

У поступку периодичних процедура за избор и реизбор наставника и сарадника на сваких три односно пет година, вреднују се резултати научноистраживачког рада, ангажовање у развоју и унапређивању наставе, резултати педагошког рада наставника или сарадника и, за наставнике, резултати у обезбеђивању научно-наставног подмлатка. Показатељи квалитета научног рада који се вреднују при избору наставника су број и ранг научних публикација и учешће на научним пројектима, учешће у стручним пројектима и едукативним програмима, чланство у професионалним, посебно међународним удружењима и институцијама, учешће у раду стручних тела и органа Факултета. Показатељи ангажовања на унапређењу научног подмлатка су менторства и чланства у комисијама за оцену и одбрану мастер и докторских радова, ангажовање наставника на вишим нивоима студија и у различитим програмима стручног усавршавања.

Евалуација рада наставника и сарадника спроводи се редовно на крају сваке школске године године. Наставници и сарадници подносе извештаје о свом раду у протеклој години шефовима катедри. Извештај о научноистраживачком и наставном раду наставника и сарадника и њиховом напредовању у звањима, шефови катедри подносе продеканима. Поменути извештаји саставни су део Годишњег извештаја о раду Факултета. Поред тога, податке о објављеним радовима наставника и сарадника једном годишње прикупља *Комисија за обезбеђење квалитета Факултета*, као и продекан за научноистраживачки рад и издавачку делатност у склопу припреме

Извештаја о научноистраживачком раду запослених на Факултету. Установљен је и картон наставника у коме се поред података о наставном ангажовању, наводе репрезентативне референце и збирни подаци научне, односно уметничке и стручне активности наставника.

Квалитет педагошког рада наставника и сарадника редовно се проверава и кроз студентску евалуацију, чији се резултати узимају у обзир у поступку избора у звање. Комисија за обезбеђење квалитета организује анкетирање студената на крају јесењег, односно пролећног семестра, а након спроведене евалуације и обраде података сваки наставник и сарадник обавештава се о својим резултатима и оценама за сваки предмет појединачно. Тамо где су уочени проблеми у неким аспектима педагошког рада, формулишу се и предлажу корективне мере. Опште оцене рада наставника и сарадника, као и оцене које се тичу других аспеката рада Факултета, детаљно се анализирају и пореде са подацима из претходних година на седници Наставно-научног већа.

Научна, истраживачка и педагошка активност наставника се, у оквиру материјалних могућности Факултета, подстиче перманентном едукацијом. Факултет подстиче научну и истраживачку активност наставника редовним обавештавањем, стављањем на увид обавештења о научним конкурсима, позивима за припрему пројеката и другим активностима које су важне за континуирано усавршавање и развој каријере. У том смислу, Наставно-научно веће Факултета одобрава плаћено одсуство свим наставницима који учествују на научним скуповима у земљи и иностранству, као и академско одсуство из наставе у периоду предвиђеном законом. Током протекле три школске године двоје наставника и један сарадник ангажовани на овом студијском програму (били) су ангажовани на пројектима Министарства просвете, науке и технолошког развоја (ПОДИКОМ, 2018-2019; ИИИ 47015, 2011-2019), а у склопу билатералног уговора о међународној сарадњи са Универзитетом у Баји (Мађарска) спроведено је 7 одлазних мобилности.

Посебна пажња поклања се развоју младих кадрова. Млади сарадници имају право на стручну и саветодавну подршку у реализацији научних истраживања која врше у оквиру пријављених докторских дисертација, а неопходне инструкције, савете и подршку у области научноистраживачког рада добијају од старијих и искуснијих колега. У складу са *Правилником о новчаној подршци научним радницима за учешће на научним скуповима и конференцијама* младим сарадницима пружа се подршка у учешћу на научним скуповима, конференцијама, конгресима и различитим облицима стручног и научног усавршавања, омогућава им се и помаже у објављивању истраживачких резултата како у часопису *Узданица*, чији је издавач Факултет, тако и у другим стручним и научним публикацијама у земљи и иностранству. Саставни део ових активности је и помоћ сарадницима у аплицирању за различите врсте студијских путовања, размене и мобилности у оквиру програма Еразмус плус, различитих билатералних програма и других видова академске сарадње са образовним институцијама у европском образовном простору.

Усавршавање и специјализација наставника и сарадника омогућени су путем студијских боравака у земљи и иностранству у оквиру заједничких међународних пројеката и билатералних програма. Организовањем међународних и националних научних конференција и научно-стручних скупова Факултет на непосредан начин стимулише наставнике и сараднике на усавршавање. Факултет је током 2017-2019. године реализовао билатерални научни пројекат *Претпоставке и могућности развијања иновативних модела наставе у функцији остваривања транспарентности универзитетског образовања и подизања конкурентности на домаћем и иностраном*

тржишту знања у сарадњи са Педагошким факултетом Универзитета у Приморском (Копар, Словенија). На пројекту је у својству рецензента, истраживача и аутора научних радова учествовало 16 наставника и сарадника Факултета који су ангажовани на студијском програму ОАС Васпитач у предшколским установама. На Факултету је организована од 23. до 25. маја 2019. године и међународна конференција *Професионалне компетенције у образовању за 21. век*, на којој је изложено 6 пленарних предавања и 32 излагања од којих су 7 ауторски и 4 коауторски наставника и сарадника запослених на Факултету и ангажованих на студијском програму ОАС Васпитач у предшколским установама. У исходу конференције објављена је и монографија међународног значаја са свим изложеним радовима. Овај пројекат као и конференција омогућили су бројним наставницима референце неопходне за напредовања у виша звања. Од посебног значаја за наставнике и сараднике ангажоване на студијском програму ОАС Васпитач у предшколским установама издваја се и научни скуп са међународним учешћем *Савремено предшколско васпитање и образовање: изазови и дилеме*, одржаног на Факултету 25. марта 2016. године. Од 22 излагања на теме из области предшколске педагогије и предшколског васпитања и образовања 11 саопштења су наставника и сарадника Факултета ангажованих на овом студијском програму.

7.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<p>Потпуна јавност поступка избора: на нивоу катедри – предлог за расписивање конкурса за избор у звање и на радно место и предлог комисије за писање извештаја; на нивоу Факултета – усвајање предлога за избор наставника и избор сарадника; на нивоу Универзитета – избор наставника +++</p> <p>Потпуна јавност испуњености услова за избор увидом у извештаје на интернет страници Факултета (за сараднике) и Универзитета у Крагујевцу (за наставнике) +++</p> <p>Потпуна усаглашеност поступка избора наставника и сарадника са законским прописима, критеријумима Националног савета за високо образовање и стандардима за акредитацију +++</p> <p>Уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника +++</p> <p>Уведена дугорочна селекција, сталне едукације и усавршавања и вредновања педагошких и истраживачких способности наставног и истраживачког</p>	<p>Учестале измене Правилника о ужим научним, уметничким и стручним областима Универзитета у Крагујевцу утичу на промену области у којој се одређени број наставника и сарадника бира у звања чиме се компликује бодовање њихових постигнутих резултата +++</p> <p>Оптерећеност наставника и сарадника учесталом припремом и достављањем података о научно-истраживачком раду за потребе извештаја Универзитета и националним телима и комисијама за високо образовање ++</p> <p>Недовољна транспарентност мера које су спроведене у циљу унапређења квалитета након анализа резултата педагошког рада наставника и сарадника ++</p> <p>Процедура избора у целини подразумева велико административно ангажовање наставника и несигурност у погледу тога да ли ће је ваљано припремити +++</p> <p>Нису сви наставници укључени у европске програме мобилности +</p>

<p>подмлатка заснована на критеријумима за избор, оценама од стране студената, учешћу на пројектима, научној продукцији и пројектовању каријере од сарадника до највиших звања +++</p> <p>Подмлађивање колектива позитивном селекцијом наставног кадра чиме је осигурана кадровска будућност Факултета +++</p>	
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<p>Отвореност европског образовног простора за размену наставника и сарадника повећава могућност унапређивања њихових компетенција и квалитета рада +++</p> <p>Сарадња са универзитетима из других земаља отвара могућност склапања билатералних научних пројеката ++</p> <p>Велика заинтересованост, посебно младог и квалитетног наставног кадра, за рад на Факултету +++</p> <p>Могућност организовања већег броја активности за наставнике и сараднике који желе да унапреде своје педагошке компетенције као и могућност нуђења оваквих обука наставницима других факултета ++</p>	<p>Неуједначена могућност за објављивање радова услед малог броја доступних часописа у појединим научним областима и дугог периода чекања на одговор рецензата +++</p> <p>Због нејасног статуса новог пројектног циклуса националних научних пројеката, постоји опасност онемогућавања или успоравања напредовања у виша звања одређеног броја наставника услед неиспуњености критеријума учешћа у научним пројектима +++</p>

7.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7

- Акцентовање и стимулисање квалитета уместо квантитета у публикувању радова и резултата научно-истраживачког рада.
- Појачана интернационална сарадња у циљу ангажовања наставника и сарадника као гостујућих предавача.

Показатељи и прилози за стандард 7:

[Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

[Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

[Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника](#)

[Прилог 7.2. Однос укупног броја студената \(број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма\) и броја запослених наставника на нивоу установе](#)

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

Факултет сваке године уписује студенте на прву годину студијског програма ОАС Васпитач у предшколским установама по квоти коју одређује Влада Србије на предлог Факултета педагошких наука у Јагодини, а која је усклађена са просторним и кадровским потенцијалима Факултета. Последњих година на студијски програм је уписивано укупно 90 студената, 45 студената који се финансирају из буџета и 45 који су самофинансирајући.

Факултет пре пријемног испита организује припремну наставу и пробни пријемни испит за све заинтересоване кандидате. Припремна настава је бесплатна и има за циљ да кандидате додатно оспособи за полагање пријемног испита. Обухвата садржаје из области које се полагају на пријемном испиту на Факултету педагошких наука у Јагодини. Кандидати се могу одредити за похађање целокупне припремне наставе која обухвата часове из основне писмености, разумевања прочитаног, музичких способности и физичких способности, или за поједине области тј. групу предавања.

Конкурс за упис на студије објављује се у средствима јавног информисања и на веб-сајту Факултета. Текст конкурса садржи и друге детаље о условима за упис, као што су конкурсна документација, рокови полагања тестова и начин формирања ранг листе, документација за упис, висина школарине за самофинансирајуће студенте. У време пријемног испита на почетној страни веб-сајта Факултета налазе се сва обавештења и објашњења у вези са начином полагања пријемног испита, као и обиље мултимедијалног материјала за преузимање и припрему пријемног испита. Такође, на почетној страни на веб-сајту Факултета налази се и секција *Настава*, где су јасно истакнуте информације које се тичу студијског програма ОАС Васпитач у предшколским установама, као и свим осталим релевантним аспектима њиховог школовања и живота на Факултету.

При селекцији студената за упис, Факултет вреднује резултате у претходном школовању и резултате на пријемном испиту, односно испиту за проверу склоности и способности, у складу са законом. Сви елементи пријемног испита регулисани су правилницима о упису студената.

Права студената на Факултету су регулисана *Статутом* факултета у делу заштите права студената. Према *Статуту*, члан 54, сви студенти имају право на подједнако квалитетне услове студија и право на различитост и заштиту од дискриминације. Свим студентима загарантовани су једнакост и равноправност студената по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање). Са циљем превазилажења различитих проблема и пружања додатне подршке студентима, али и са циљем унапређења способности свих студената да успешно и квалитетно студирају, усавршавају своје потенцијале и напредују у животу, од 2016. године ради *Тим за психолошко-педагошку подршку студентима*.

Студенти су унапред упознати са обавезом похађања и активног учешћа у

настави и *Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту*. Према овом Правилнику, наставник је дужан да на почетку наставе упозна студенте са програмом предмета, распоредом наставе по недељама, облицима активне наставе и предиспитним обавезама, а нарочито начином њиховог вредновања, структуром и садржајем испита, структуром укупног броја поена и начином утврђивања коначне оцене. Правилником су дефинисане и процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања. Оцењивање студената се врши према унапред објављеним критеријумима и правилима. Ово је уређено и силабусима предмета кроз спецификоване критеријуме, правила и процедуре оцењивања који су студентима и јавности доступни на сајту Факултета.

Обавеза похађања и активног учешћа у настави је посебно наглашена и у програмима предмета који се налазе на сајту Факултета. Из акредитационих докумената за сваки предмет на студијском програму се може видети који је однос поена који је сваки наставник доделио предиспитним обавезама, а који завршном испиту на свом предмету. Избор предиспитних обавеза и завршног испита је разноврстан, што указује на напор наставника да примене вишеструке методе оцењивања и да на тај начин дођу до ваљане и поуздане оцене за сваког студента.

Понашање наставника током оцењивања студената регулише се *Етичким кодексом наставника Универзитета у Крагујевцу* који је усвојен на Факултету на основу одлуке 648/5 Универзитета у Крагујевцу. Такође, усвојен је и *Правилник о дисциплинској одговорности студената* Универзитета у Крагујевцу, на основу кога је установљена дисциплинска комисија првог степена. Факултет систематично прати и проверава оцене по предметима, као и пролазност студената по предметима, годинама и програмима. Ово је уређено *Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту* према коме су наставници и сарадници дужни да прате, проверавају и анализирају резултате испита на свом предмету, а катедре да разматрају успех студената из предмета који припадају њиховим ужим научним областима и предлажу мере за побољшање система провере знања као и корективне мере у случају сувише ниске пролазности или других неправилности у оцењивању.

Факултет уважава студенте и њихова права и омогућава им одговарајуће облике студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, у складу са законом. На веб-сајту Факултета под секцијом *Факултет* постоје две подсекције Студентска организација и Студентски парламент, на којима су доступне релевантне информације активностима и правилницима о раду ових организација студената.

8.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<p>Факултет је активан у информисању будућих и уписаних студената о свим релевантним аспектима њиховог школовања, има развијене различите начине информисања +++</p> <p>Факултет олакшава студентима успешну припрему за полагање пријемног испита кроз припремну наставу и пробни пријемни испит +++</p>	<p>Не постоји у потпуности разрађен систем за студенте са посебним потребама (зграда факултета нема лифт који би омогућио приступ и кретање деци и особама са инвалидитетом) ++</p> <p>Правилником о упису студената у прву годину основних академских студија није експлицирана једнакост и равноправност студената по свим основама. Недовољно</p>

<p>Постоје дефинисане и унапред објављене процедуре и критеријуми оцењивања на сваком наставном предмету и години студија ++</p> <p>Постоје дефинисане процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања ++</p> <p>Обезбеђена је слобода студентског организовања кроз Студентски парламент, орган студената Факултета преко кога студенти остварују своја права и штите своје интересе на Факултету ++</p> <p>Студенти сваке године процењују услове и организацију наставе на студијском програму, као и односе наставник-студент +++</p>	<p>пажње је посвећено разматрању начина на које би кандидати са сметњама и инвалидитетом могли да упишу и похађају наставу ++</p> <p>Недовољно праћење напредовања каријере свршених студената ++</p>
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<p>Велики избор ваннаставних извођачких јавних активности које дају на додатној видљивости рада студената и Факултета +++</p> <p>Увођење концепта студента-ментора за индивидуалну помоћ бруцошима при студирању +++</p> <p>Могућност учешћа у програму мобилности Erasmus + (KA1) +++</p>	<p>Недовољан улазни квалитет потенцијалних студената изазван лошим положајем просветних радника ++</p>

8.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8

- Редовно вредновање и прилагођавање критеријума за селекцију и упис студената у оквиру датих прописа.
- Обезбеђивање стипендија за студенте који имају изузетне резултате али слабије финансијске могућности.
- Даље унапређење презентовања Факултета по средњим школама ради привлачења квалитетнијих кандидата.
- Подстицати учешће и награђивати успехе студената на разним националним и интернационалним такмичењима и на тај начин појачати њихову мотивацију за постизање посебних успеха.
- Подржати иницијативу за рад старијих студената у улози ментора млађим студентима.

Показатељи и прилози за стандард 8:

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Прилог 8.4. Упутство за вредновање и оцењивање рада студената

Прилог 8.5. Правилник о дисциплинској одговорности студената Универзитета у Крагујевцу

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

Општим актима Факултета утврђени су стандарди квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса на Факултету, као и мере и поступци за праћење и унапређивање њиховог квалитета.

Стандарди који се односе на квалитет уџбеника и литературе дефинисани су *Правилником о уџбеницима* (Прилог 9.1) и *Правилником о издавачкој делатности Факултета*.

Правилником о уџбеницима утврђени су стандарди квалитета и поступци за обезбеђење квалитета уџбеника и друге наставне и испитне литературе која се користи у процесу образовања на свим нивоима студија на Факултету. Правилником је одређено: 1) да је основни или предметни уџбеник основно и обавезно наставно средство које обухвата садржај наставног предмета утврђен студијским програмом; 2) да су помоћни уџбеници: практикуми, приручници, хрестоматије, збирке задатака и др; 3) да скрипта, као ауторизована предавања, имају привремени карактер до издавања уџбеника; 4) да студенти у току студија користе научне и стручне публикације и периодичку (монографије, резултате истраживања, зборнике, часописе и др.); 5) да сва наставна литература у погледу квалитета, садржаја и обима мора да одговара циљевима студијског програма и програму предмета на који се односи.

Факултет је дужан да за сваки наставни предмет обезбеди одговарајуће уџбенике и другу наставну и испитну литературу у потребној количини и на време (најкасније месец дана пре почетка школске године).

Правилником о уџбеницима утврђено је да Факултет обезбеђује уџбенике и другу литературу у броју који је сразмеран броју студената који их користе и да је најмање десет примерака сваког уџбеника доступно студентима у библиотеци Факултета, а да се набавка уџбеника обезбеђује преко скриптарнице Факултета. Такође, Факултет обезбеђује уџбенике и другу наставну литературу у оквиру своје издавачке делатности када су аутори наставници и сарадници Факултета.

Правилником су утврђени стандарди квалитета уџбеника на Факултету, као и начини контроле њиховог квалитета, односно садржаја, дидактичке обраде и техничке припремљености.

Наставно-научно веће, на предлог матичне катедре, утврђује постојање потребе за новим уџбеницима и новим издањима, као и потребе за изменама и допунама постојећих уџбеника.

Правилником је регулисано да Факултет периодично анкетира студенте у циљу утврђивања квалитета уџбеника и друге наставне литературе. Контрола квалитета обухвата вредновање садржине, структуре, стила, разумљивости, као и поштовање правила о обавезној литератури од стране наставника и оцењује се оценама од 1 до 5. Студенти се о квалитету уџбеника изјашњавају попуњавањем анкетног упитника, а анкетирање спроводи Комисија за обезбеђење квалитета.

У следећој табели дате су просечне оцене студентског вредновања корисности литературе у савладавању садржаја предмета. Евалуација обухвата школску 2018/19. годину.

Табела 7. Извод из анкете о квалитету наставних предмета

Студијски програм	Процена корисности литературе за савладавање садржаја предмета
ОАС Учитељ	4,47
ОАС Васпитач у предшколским установама	4,51
ОАС Васпитач у домовима	4,45
МАС Учитељ	4,50
МАС Васпитач у предшколским установама	4,62
МАС Васпитач у домовима	4,91

Библиотека Факултета је Решењем Универзитетске библиотеке *Светозар Марковић* 22.5.1995. године уписана у Регистар библиотека, а њен рад и организација уређени су *Правилником о раду библиотеке* и *Правилником о систематизацији радних места*, у складу са Законом о библиотечко-информационој делатности (Сл. гласник 52/11), *Упутством о начину рада библиотеке са корисницима*, као и другим нормативима из ове области.

Библиотека својим радом, обимом књижевног фонда и информатичком опремом обезбеђује подршку наставном и научноистраживачком раду Факултета. Опремљена је фондом који задовољава потребе студијских програма, односно снабдевена потребним уџбеницима, часописима и богатом збирком референтне литературе (енциклопедије, речници, приручници и сл.) за извођење наставе.

Библиотечки фондови доступни су свим студентима, наставном и ненаставном особљу Факултета, као и другим корисницима путем међубиблиотечке размене. На почетку прве године студија продекан за наставу обавештава студенте о начину рада библиотеке.

Библиотека располаже фондом од 43511 библиотечких јединица (10 докторских дисертација, 18 магистарских теза, 263 мастер рада, 14 специјалистичких радова, 3479 дипломских радова и низ фотографија, картографских карата и некњижне грађе). Осим уношења нових наслова у електронски каталог и даље траје унос мање актуелног старог књижног фонда. Део фонда чине и сви дипломски радови, такође унети у електронску базу Cobiss+, тако да је приступ корисницима олакшан. Повећавање броја публикација и увећање књижног фонда у складу са потребама студената, наставника и сарадника Факултета, врши се куповином нових књига, часописа и уџбеника из различитих научних области из буџета Факултета, донацијама и међубиблиотечком разменом са библиотекама сродних факултета. Факултет је предузео активности на обогаћивању књижног фонда и страном литературом. У вези са тим, започета је крајем 2018. године размена публикација са Конгресном библиотеком у Вашингтону. Наставницима је омогућен приступ Kobson и Ebsco базама. Библиотека има добро опремљену читаоницу, комплетно реновирану 2017. године, са 50 седишта. Осим основне делатности, библиотека се бави и културно-образовним делатностима, као што су: изложбе књига, обележавање значајних јубилеја, промоције нових књига, организовање литерарних састанака, предавања и других облика културног деловања.

Комплетан процес рада у библиотеци је аутоматизован. Библиотека Факултета је пуноправни члан библиотечко-информационог система COBISS.SR. Са формирањем електронског каталога књига се почело 2006, а са COBISS позајмицом 2011. године.

До наслова који се не могу купити долази се међубиблиотечком позајмицом. Годишње се у оквиру међубиблиотечке размене позајми око 300 књига потребних за наставни и научноистраживачки рад. Такође, библиотека Факултета позајми другим

библиотекама око 70 наслова годишње.

Домаћи и страни часописи доступни су у електронском облику преко сервиса *Kobson. Стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета* утврђено је да се квалитет библиотечких ресурса обезбеђује редовном контролом квалитета рада Библиотеке, сталним богаћењем библиотечког фонда, развојем библиотечке делатности и иновирањем библиотечког пословања имплементацијом нових технологија.

Богаћење библиотечког фонда врши се у складу са захтевима наставног процеса и научноистраживачког рада, као и интересовањима студената и професора Факултета. Структуру и обим књижног фонда и учила критички процењују наставници према програмима својих курсева и предлажу набавку. Набавка друге опреме предлаже се у оквиру годишњег плана набавки који, на предлог Наставно-научног већа, усваја Савет Факултета. Набавка опреме, литературе и других учила на пројектима на којима Факултет учествује одвија се према предлозима наставника и сарадника, уважавајући лимит буџета и приоритете које утврде катедре, односно Наставно-научно веће. Обнављање фонда врши се више пута у току године, како из сопствених средстава факултета, тако и из средстава предвиђених пројектима и програмима.

Сваке године Финансијским планом Факултета утврђује се потребна висина средстава за развој библиотечког фонда и библиотечких ресурса.

Набавну политику воде декан Факултета, продекан за научноистраживачки рад и издавачку делатност и остали наставници и сарадници у сарадњи са библиотекарима. Просторије намењене за смештај библиотечког фонда, издавање књига и читаоница (са 50 седишта), повезане су и смештене у приземљу Факултета на простору од око 200 m². На тај начин библиотека студентима, наставном и ненаставном особљу пружа адекватне услове за рад. Студенти се систематски упознају са начином рада библиотеке и обучавају за претраживање базе COBISS.SR (у којој је више од 180 библиотека Србије). Библиотечки фонд и простор доступни су корисницима 12 часова радним данима, као и суботом и недељом. Корисници добијају од библиотекара и стручну помоћ у проналажењу свих потребних информација и издања.

Поред прикупљања, чувања и давања на коришћење библиотечно-информационе грађе, библиотека се бави културно-образовним делатностима, као што су: изложбе књига, обележавање значајних јубилеја, организовање књижевних вечери, предавања, радионица и промоције сопствених издања.

Број лица ангажованих у раду Библиотеке као и њихова стручна спрема, дефинисани су *Правилником о систематизацији радних места* и *Правилником о раду библиотеке*, а усклађени су са националним стандардима.

На пословима и радним задацима библиотекара раде три дипломирана библиотекара (висока стручна спрема, положен стручни испит из области библиотекарства, обученост за рад у систему COBISS, претраживање база Kobson и Ebsco). Особље је компетентно за послове које обавља и показује мотивисаност за рад и спремност за стручно усавршавање.

Квалитет уџбеника и других учила процењује се у складу са стандардима, на начин и по поступку утврђеним *Правилником о уџбеницима*. Поред тога, периодичним анкетама студената обезбеђују се сазнања о мишљењу студената и њиховим искуствима везаним за доступност уџбеника и литературе која представљају основу за утврђивање мера за унапређење квалитета.

На редовним студентским евалуацијама рада Факултета опремљеност библиотеке и рад библиотекара по правилу бивају оцењени највишим оценама.

Табела 8. Извод из анкете о раду Факултета 2018/2019

р.б.	Став	потпуно нетачно	углавном нетачно	делимично тачно	углавном тачно	потпуно тачно	не могу да проциеним	N	M	SD
1.	Библиотека је задовољавајуће снабдевена литературом и материјалима који су неопходни за реализацију предиспитних и испитних обавеза.	5	8	40	119	315	30	487	4.50	0.64
2.	Радно време библиотеке одговара потребама студената.	4	3	37	110	326	37	480	4.56	0.54
3.	Библиотекари су љубазни у комуникацији са студентима.	6	4	22	81	373	31	486	4.67	0.51
4.	Време рада читаонице одговара потребама студената.	4	3	24	108	325	53	464	4.61	0.48
23.	Читаоница је опремљена у складу са потребама студената.	6	3	22	119	329	38	479	4.59	0.52

Факултет задовољава стандард 9 када је у питању квалитет библиотечких ресурса али проблем представља недостатак простора за квалитетно смештање књижног фонда. Библиотека Факултета има фонд од близу 40.000 књига, а поред уџбеничке и помоћне литературе има и ретке примерке књига старих преко 100 година. Обнављање фонда врши се више пута у току године, како из сопствених средстава Факултета, тако и из средстава предвиђених пројектима и програмима.

Организација, статус и рад Службе информационах технологија Факултета уређени су *Статутом Факултета, Правилником о организацији и систематизацији радних места и Стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета.*

Служба је задужена да обезбеди квалитетно функционисање локалне рачунарске мреже, која је део академске мреже Србије, као и целокупне електронске опреме која се користи у наставним, научним и стручним активностима Факултета. У Служби информационах технологија запослена су два администратора мреже. Служба је опремљена савременим уређајима и брине о функционисању рачунарске и електронске опреме на Факултету. Комплетна листа рачунарске и компјутерске опреме дата је у табели 9.2.

Поред амфитеатра и 15 учионица, који су опремљени компјутерима и видео-пројекторима, у надлежности службе је и *Центар за учење* који је опремљен са 23 рачунара и у коме је студентима обезбеђен стални приступ интернету. Просторије центра за учење смештене су у одговарајућем делу зграде и на простору довољне површине, тако да су корисницима омогућени оптимални услови за рад. Компетентност и мотивисаност особља за подршку у центру за учење континуирано се прати; особљу се омогућује стручно усавршавање и напредовање. *Центар за учење* доступан је свим студентима, наставном и ненаставном особљу Факултета 12 сати дневно.

Служба информационах технологија задужена је за: 1) администрирање локалне мреже, администрирање, ажурирање и дизајн интернет презентације Факултета; 2) текуће одржавање софтверских и хардверских ресурса; 3) праћење развоја

информационих и комуникационих технологија, закона и стандарда; 4) дефинисање поступка за припрему, контролу, одобравање и објављивање података на веб-страницама Факултета; 5) развој нових сервиса (администрација, испитне активности, развој и имплементација наставничких и студентских форума и друго); 6) унапређење постојећих софтверских и хардверских решења; 7) вођење адекватне политике набавке нове рачунарске и комуникационе опреме, као и лиценцираних софтверских пакета за потребе наставе и научноистраживачког рада.

Запослени у Служби информационих технологија пружају помоћ наставницима, сарадницима и студентима у налажењу научних и стручних информација о рачунарском хардверу и софтверу и у решавању проблема са заштитом од неовлашћеног приступа подацима и софтверским ресурсима.

Служба информационих технологија примењује у свом раду савремена светска и домаћа решења, стандарде и правила за коришћење информационих и комуникационих технологија. Факултет финансијским планом годишње утврђује висину средстава намењених развоју службе и унапређењу локалне мреже.

Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета утврђено је да се квалитет рада Службе информационих технологија остварује редовном контролом рада, побољшањем квалитета хардверских и софтверских ресурса, редовним праћењем развоја информационих и комуникационих технологија, иновирањем пословања и имплементацијом нових информационих и комуникационих технологија. Праћење квалитета рада Службе информационих технологија укључује, осим анализа извештаја саме службе и њених корисника, периодично анкетирање студената путем анонимне анкете, која чини део студентске евалуације рада Факултета. У студентским анкетама, једна група питања односи се на рад Службе информационих технологија, квалитет рада локалне мреже и расположивост и доступност њених сервиса, као и професионалност и коректност особља службе.

Табела 9. Резултати анкете о раду Факултета, школска година 2018/2019, основне академске студије

<i>р.б.</i>	<i>Став</i>	<i>потпуно нетачно</i>	<i>углавном нетачно</i>	<i>делимично тачно</i>	<i>углавном тачно</i>	<i>потпуно тачно</i>	<i>не могу да ипаценити</i>	<i>N</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
8.	Задовољан/а сам системом електронског пријављивања испита.	19	9	58	115	290	26	491	4.32	1.03
9.	Време рада Центра за учење одговара потребама студената.	6	6	29	117	290	69	448	4.52	0.62
10.	Информације на сајту Факултета се довољно брзо ажурирају.	10	11	53	134	274	35	482	4.35	0.84
11.	На сајту Факултета се налазе све важне информације.	10	7	40	138	298	24	493	4.43	0.74
12.	Информације на сајту Факултета су довољно прегледне.	16	14	49	127	282	29	488	4.32	0.99
20.	Кабинет за информатику је задовољавајуће опремљен за	6	8	31	125	308	39	478	4.51	0.63

	наставу.									
21.	Учионице на Факултету поседују довољно рачунара и друге опреме потребне за остваривање наставе.	8	9	45	131	290	34	483	4.42	0.74
22.	Техничка опрема на Факултету (рачунари, пројектори и сл.) је задовољавајуће одржавана.	9	9	58	129	278	34	483	4.36	0.81

Резултати претходне анализе указују да Факултет у великој мери задовољава Стандард 9. Факултет има низ правилника и општих аката који чине институционални оквир за праћење, евалуацију и унапређење квалитета литературе и уџбеника. Поред овога, евидентно је да набавком и/или објављивањем уџбеничке и друге литературе Факултет обезбеђује студентима наставни материјал предвиђен силабусима предмета на свим студијским програмима у довољној количини и на време. Факултет обезбеђује и остала наставна средства, која се углавном користе на пракси, а која студенти дуже од администратора мреже или предметних наставника.

Факултет задовољава стандард 9 и када је у питању квалитет информатичких ресурса. Студентима су на располагању две учионице са 23 рачунара, више учионица са 5 до 10 рачунара (учионица за језике, учионица за математику), као и интерна радио-станица за припрему материјала за истраживачки рад. Студентима је од 8 до 20 часова на располагању центар за учење који има 23 рачунара и електронску таблу. *Центар за учење* је у непосредној близини библиотеке, што студентима олакшава рад. Неколико рачунара распоређено је по холовима Факултета, а сви рачунари су умрежени и имају сталну интернет конекцију. Студентима је на располагању 15 лаптоп рачунара и 15 пројектора за часове и активности које држе на пракси. За припрему материјала за праксу студенти користе штампаче (колор и црно-беле), графоскопе, расположиве копирапрате, апарате за репродуковање музике и осталу опрему у кабинетима за одговарајуће методике.

9.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Стручан библиотечки кадар који студентима и запосленима пружа одговарајуће библиотечке услуге и који континуирано унапређују своје знање +++	Недостатак простора за квалитетно смештање библиотечког фонда ++
Добра структура библиотечког фонда +++	Ограничена средства која стоје на располагању Факултету за потребе набавке нових књига ++
Солидна покривеност предмета уџбеничким материјалом +++	Ограничена средства која стоје на располагању Факултету за потребе набавке нове информатичке опреме ++
Усвојена акта везана за квалитет уџбеника и рада библиотеке +++	Недовољно транспарентна анализа покривености предмета уџбеницима и њихове усклађености са ЕСП бодовима ++

Реновирана читаоница отворена за кориснике сваког дана од 8 до 20 часова +++	
Развијена међубиблиотечка сарадња +++	
Доступност информатичких ресурса којима се обезбеђује комуникација са међународном и домаћом литературом +++	
Обезбеђени потребни информатички ресурси +++	
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Могуће је даље развијати библиотечке и информатичке ресурсе на начин који је дао добре резултате у протеклом периоду +++	У условима смањеног прилива средстава мере штедње ће нужно утицати на могућности набавке нових књига ++

9.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9

- Перманентно радити на побољшању квалитета библиотечких и информатичких ресурса (набавка уџбеника, приручника, научне и стручне литературе, софтвера и рачунара).

Показатељи и прилози за стандард 9:

[Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)

[Табела 9.2. Попис информатичких ресурса](#)

[Прилог 9.1. Општи акт о уџбеницима](#)

[Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи \(са редним бројевима\)](#)

[Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија \(заједно\) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи](#)

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Органе Факултета чине: орган управљања, орган пословођења и стручни органи. Органи управљања и органи пословођења, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању високошколском установом су утврђени Статутом и правилницима високошколске установе, у складу са законом. Орган управљања чини Савет Факултета, а орган пословођења Декан факултета. Надлежности Савета и послови које обавља дефинисани су *Статутом Факултета*, а начин рада Савета, начин доношења одлука и обављања послова регулисан је *Пословником о раду Савета Факултета*.

Савет решава питања која су од битног значаја за живот, рад и даљи развој Факултета, а која произлазе из *Закона о високом образовању* и *Статута Факултета*. Разматра извештај о раду Факултета за протеклу школску годину и доноси годишњи програм рада за текућу школску годину; усклађује постојеће и доноси нове опште акте из своје надлежности у складу са *Законом о високом образовању* и *Статутом Факултета*; разматра извештај о пословању и завршни рачун за претходну годину; доноси финансијски план Факултета; одлучује о висини школарине за текућу школску годину; утврђује стратегију обезбеђења квалитета на предлог декана; јача сарадњу са локалном самоуправом и др.

Орган пословођења Факултетом је *декан*. Услови за избор декана утврђени су *Законом*, а начин и поступак избора и његове надлежности *Статутом Факултета*, у складу са законом. Декан представља и заступа Факултет и руководи његовим радом. Руководјење обухвата планирање, организовање, вођење, праћење, евалуацију, унапређивање и контролу рада Факултета. Послови руковођења обављају се у границама овлашћења, законито и благовремено. Декан је одговоран за законитост рада Факултета, функционисање система управљања квалитетом, спровођење утврђених стандарда квалитета у свим областима рада. Декану у раду помажу продекани чије су надлежности утврђене *Статутом Факултета*. Ради разматрања питања из делокруга рада Факултета и заузимања ставова о њима, декан Факултета образује Колегијум. Састав Колегијума утврђен је *Статутом Факултета*. Декан, продекани и лица са извршном одговорношћу своју опредељеност за успостављање и примену и стално унапређивање система управљања квалитетом испољавају кроз јасно утврђену политику развоја, утврђивање мерљивих циљева и индикатора њиховог остваривања, стално периодично испитивање система обезбеђења квалитета ради повећања ефикасности и ефикасности. Факултет има три продекана: 1) продекана за наставу и студентска питања, 2) продекана за научноистраживачки рад и издавачку делатност и 3) продекана за финансије.

Структура, организационе јединице, делокруг рада, њихова координација и контрола су утврђени општим актом високошколске установе, у складу са *Законом*. Факултет има: орган управљања (Савет Факултета), орган пословођења (декан Факултета), стручне органе (Наставно-научно веће, катедре и Студентски парламент – орган студената Факултета преко кога студенти остварују своја права и штите своје интересе на Факултету).

Ненаставну јединицу – Секретаријат чине: Служба за опште и правне послове,

Служба за студентска и наставна питања, Библиотека, Служба за финансијска и материјална питања, Служба информационих технологија и Служба за техничке послове. Факултет има и малопродајно место намењено продаји публикација чији је издавач Факултет, као и публикација других издавача, које су у функцији остваривања образовне, научне и стручне делатности. Организација и рад ненаставне јединице ближе се уређује општим актом о систематизацији послова.

Квалитет управљања и квалитет ненаставне подршке обезбеђују се: систематским праћењем, контролом и извештавањем о њиховом раду; предузимањем подстицајних и корективних мера према запосленима; оцењивањем квалитета рада органа и служби Факултета и унапређивањем професионалних компетенција запослених ван наставе.

Факултет систематски прати и придржава се општих аката којима су регулисане основне надлежности, поступак и начин рада органа пословођења, органа управљања, студентског парламента и стручних служби. Доступна је структура организационих јединица високошколске установе, као и делатност стручних служби кроз које се остварује ненаставна подршка. Спроводе се редовне периодичне евалуације процене квалитета рада органа управљања и рада стручних служби и по потреби доноси предлог мера за унапређење квалитета њиховог рада.

Важан инструмент праћења квалитета у области овог стандарда је и перцепција студената о квалитету управљања и ненаставне подршке. Факултет редовно, сваке године, обавља студентску евалуацију рада факултета. Укупни резултати и анализа евалуације квалитета рада органа управљања и рада стручних служби дата је у Прилогу 10.2, чији је најважнији део приказ у табели:

Табела 10. Резултати анкете о раду Факултета, школска година 2018/2019, основне академске студије

<i>р.б.</i>	<i>Стат</i>	<i>потпуно нетачно</i>	<i>углавном нетачно</i>	<i>делимично тачно</i>	<i>углавном тачно</i>	<i>потпуно тачно</i>	<i>не могу да процени</i>	<i>N</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
1.	Библиотека је задовољавајуће снабдевена литературом и материјалима који су неопходни за реализацију предиспитних и испитних обавеза.	3	8	36	104	266	24	417	4.49	0.63
2.	Радно време библиотеке одговара потребама студената.	2	3	34	96	279	27	414	4.56	0.51
3.	Библиотекари су љубазни у комуникацији са студентима.	4	4	21	73	317	22	419	4.66	0.50
4.	Време рада читаонице одговара потребама студената.	2	3	22	97	275	42	399	4.60	0.46
5.	Задовољан/а сам радом студентске службе у погледу прибављања информација које су ми потребне.	27	25	62	109	199	19	422	4.01	1.43
6.	Задовољан/а сам радом студентске службе у погледу издавања уверења, потврда и других докумената.	23	27	64	93	213	21	420	4.06	1.41
7.	Запослени у студентској служби су љубазни у комуникацији са студентима.	39	39	69	102	168	24	417	3.77	1.74
8.	Задовољан/а сам системом електронског пријављивања испита.	16	8	49	98	250	20	421	4.33	1.02

9.	Време рада Центра за учење одговара потребама студената.	5	5	27	105	243	56	385	4.50	0.63
10.	Информације на сајту Факултета се довољно брзо ажурирају.	7	8	51	115	230	30	411	4.35	0.80
11.	На сајту Факултета се налазе све важне информације.	8	4	37	116	256	20	421	4.44	0.71
12.	Информације на сајту Факултета су довољно прегледне.	12	8	42	108	246	25	416	4.37	0.90
13.	Рад скриптарнице одговара потребама студената.	27	32	64	98	187	33	408	3.95	1.53
14.	Продекан за наставу и студентска питања остварује задовољавајућу сарадњу са студентима.	5	2	32	101	261	40	401	4.52	0.59
15.	Студентима је омогућено учешће на научним и стручним скуповима на Факултету.	4	5	30	105	235	62	379	4.48	0.62
16.	Студентски парламент задовољавајуће ради на остваривању права и заштити интереса студената.	5	6	39	100	255	36	405	4.47	0.68
17.	Студент продекан задовољавајуће заступа ставове и предлоге студената.	5	10	34	96	255	41	400	4.47	0.72
18.	Факултет је задовољавајуће снабдевен инструментима и другим средствима за наставу музичке културе.	6	13	54	102	243	23	418	4.35	0.85
19.	Факултет је задовољавајуће снабдевен материјалима и средствима за наставу ликовне културе.	9	19	46	99	224	44	397	4.28	1.00
20.	Кабинет за информатику је задовољавајуће опремљен за наставу.	4	7	31	108	260	31	410	4.50	0.62
21.	Учионице на Факултету поседују довољно рачунара и друге опреме потребне за остваривање наставе.	5	9	43	115	241	28	413	4.40	0.73
22.	Техничка опрема на Факултету (рачунари, пројектори и сл.) је задовољавајуће одржавана.	7	9	53	113	233	26	415	4.34	0.81
23.	Читаоница је опремљена у складу са потребама студената.	3	3	21	104	278	32	409	4.59	0.48
24.	Фискултурна сала је задовољавајуће опремљена.	6	10	42	114	233	36	405	4.38	0.77
25.	Хигијена физкултурне сале је задовољавајућа.	12	15	51	107	213	43	398	4.24	1.03
26.	Свлачионице су задовољавајуће опремљене.	7	16	47	99	231	41	400	4.33	0.91
27.	Хигијена ходника и учионица је задовољавајућа.	5	7	40	95	272	22	419	4.48	0.69
28.	Тоалети су задовољавајуће опремљени.	10	31	71	97	209	23	418	4.11	1.17
29.	Хигијена тоалета је задовољавајућа.	13	33	54	104	214	23	418	4.13	1.22
30.	Факултет има задовољавајућу понуду секција и других ваннаставних активности.	6	4	38	97	256	40	401	4.48	0.68
31.	Тим за психолошко-педагошку подршку ради у складу са потребама студената.	4	4	31	88	237	77	364	4.51	0.62

32.	Упознат/а сам са својим правима и обавезама у вези са студирањем.	5	4	31	97	281	23	418	4.54	0.60
-----	---	---	---	----	----	-----	----	------------	-------------	-------------

Посебно је занимљива анализа резултата студентске оцене дате у две узастопне школске године (2017/18 и 2018/19) јер јасно показује да су мере предузете у претходном периоду показале видљиве резултате. Ова анализа дата је у прилогу 10.2.

Осим тога Факултет у одређеним временским интервалима, прописаним *Стратегијом обезбеђења квалитета* (једном у три године), врши *Евалуацију квалитета рада управљачког и ненаставног особља*. Последња таква анкета спроведена је 2019. године и дата је, заједно са анализом резултата, у прилогу 10.3.

Табела 11. Резултати анкете о раду управљачког и ненаставног особља од стране запослених

<i>Statistics</i>								
	<i>N</i>		<i>Mean</i>	<i>Median</i>	<i>Mode</i>	<i>Std. Deviation</i>	<i>Min.</i>	<i>Max.</i>
	<i>Valid</i>	<i>Missing</i>						
1. Ефикасност, систематичност и одговорност управе	65	4	4.05	4.00	5.00	1.07	1.00	5.00
2. Отвореност управе за предлоге побољшања квалитета	69	0	4.19	5.00	5.00	1.07	1.00	5.00
3. Стални рад управе на побољшању услова рада	69	0	4.26	5.00	5.00	.95	1.00	5.00
4. Рад декана	67	2	4.34	5.00	5.00	.93	1.00	5.00
5. Рад продекана за наставу и студентска питања	61	8	4.21	5.00	5.00	.97	2.00	5.00
6. Рад продекана за научноистражчки рад и издавачку делатност	63	6	4.70	5.00	5.00	.61	2.00	5.00
7. Рад продекана за финансије	61	8	4.08	4.00	5.00	1.00	1.00	5.00
8. Рад Секретара	64	5	3.87	4.00	5.00	1.08	1.00	5.00
9. Рад Савета	54	15	4.05	4.00	5.00	1.17	1.00	5.00
10. Рад НН већа	35	0	4.06	4.00	5.00	1.14	1.00	5.00
11. Могућност професионалног усавршавања за ненастано особље	30	4	4.03	4.50	5.00	1.30	1.00	5.00
12. Рад "Еразмус" координатора	50	19	4.50	5.00	5.00	.97	1.00	5.00
13. Рад ЦИРК-а	26	9	4.38	5.00	5.00	.80	2.00	5.00
14. Рад Центра за издавачку делатност	32	3	4.34	5.00	5.00	.83	2.00	5.00
15. Задовољство радом катедре	35	0	4.46	5.00	5.00	.95	1.00	5.00
16. Задовољство радом сопствене службе	33	1	4.33	5.00	5.00	.99	1.00	5.00
17. Задовољство радом шефа сопствене катедре	35	0	4.57	5.00	5.00	.88	1.00	5.00
18. Задовољство радом руководиоца сопствене службе	33	1	4.30	5.00	5.00	1.21	1.00	5.00
19. Задовољство радом запослених у Служби за опште и правне послове	66	3	3.80	4.00	5.00	1.30	1.00	5.00
20. Ефикасност Службе за студентска и наставна питања	66	3	4.39	5.00	5.00	.80	2.00	5.00
21. Рад запослених у ИТ служби	67	2	4.69	5.00	5.00	.50	3.00	5.00
22. Рад запослених у Служби за финансијска и материјална питања	67	2	4.37	5.00	5.00	.87	1.00	5.00
23. Снабдевеност библиотеке литературом за наставни и научни рад	34	1	4.32	4.50	5.00	.81	2.00	5.00
24. Рад запослених у библиотеци	65	4	4.85	5.00	5.00	.40	3.00	5.00

25. Рад ПР и дизајн тима	34	1	3.68	4.00	5.00	1.27	1.00	5.00
26. Рад Скриптарнице	19	16	4.21	5.00	5.00	1.13	1.00	5.00
27. Рад Службе за техничке послове	66	3	3.89	4.00	5.00	1.30	1.00	5.00
28. Доступност техничког особља	68	1	3.95	4.00	5.00	1.19	1.00	5.00
29. Рад руководиоца студ. програма	16	19	3.81	4.00	5.00	1.33	1.00	5.00
30. Рад Комисије за обезбеђење квалитета	51	18	4.33	5.00	5.00	.89	2.00	5.00
31. Рад Комисије за обезбеђење квалитета докторских студија	18	17	4.00	5.00	5.00	1.41	1.00	5.00
32. Рад Већа докторских студија	17	18	3.94	5.00	5.00	1.34	1.00	5.00
33. Укупно задовољство управљачким особљем	69	0	4.16	4.00	5.00	.96	1.00	5.00
34. Укупно задовољство ненаставним особљем	69	0	4.20	4.00	5.00	.76	3.00	5.00
35. Оцена колегијалности	69	0	3.74	4.00	4.00	1.11	1.00	5.00

Запослени Факултета оценили су високим просечним оценама ефикасност, систематичност и одговорност управе ($M=4.05$), отвореност управе за предлоге побољшања квалитета ($M=4.19$) као и стални рад управе на побољшању услова рада ($M=4.26$). Рад декана и свих продекана оцењени су високим појединачним оценама у распону од $M=4.08$ до $M=4.70$, што је и потврђено оценом укупног задовољства управљачким особљем ($M=4.16$).

Рад свих ненаставних служби Факултета оцењен је просечним оценама већим од 4, осим рада Службе за опште и правне послове чији рад запослени Факултета оцењују незнатно нижом просечном оценом ($M=3.80$).

Просечном оценом нижом од 4 оцењен је рад секретара Факултета ($M=3.80$), рад ПР и дизајн тима ($M=3.68$), рад Службе за техничке послове ($M=3.89$), доступност техничког особља ($M=3.95$), рад руководиоца студијских програма ($M=3.81$) и рад Већа докторских студија ($M=3.94$).

Резултати су показали да наставно особље колегијалност оцењује вишом оценом ($M=4.03$, $n=35$) у односу на ненаставно особље ($M=3.44$, $n=34$). Обједињена просечна оцена колегијалности на Факултету износи $M=3.74$, $n=69$. Опсежнијим истраживањем ваљало би проверити узроке ниже оцене колегијалности и могућности унапређења колегијалности на Факултету.

Комплетан извештај о обављеном евалуацији дат је у прилогу 10.3.

Факултет је организовао обуку за рад запослених у Служби за студентска и наставна питања на електронском систему за онлајн пријављивање испита - ФИС (Факултетски информационални систем). Поменути систем омогућава лакше пријављивање испита, транспарентност у раду и бољу контролу плаћања такси и накнада. Обука је организована у сарадњи са Електротехничким факултетом у Београду чији су сарадници аутори поменутог софтвера.

Факултет обезбеђује запосленима радно окружење које је подстицајно за њихов рад. Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се општим актом високошколске установе и доступни су јавности. Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и јавности.

Високошколска установа обезбеђује довољан број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију.

Установа обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно образовање и усавршавање на професионалном плану.

10.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<p>Јасно дефинисане надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа +++</p> <p>Прецизиране организационе структуре, праћење и оцењивање квалитета управљања установом, рад стручних служби и ненаставног особља, оцењивање, услови за напредовање ненаставног особља ++</p> <p>Евалуација рада органа управљања и рада стручних служби спроводи се редовно ++</p> <p>Постоји транспарентност информација о раду стручних служби и органа управљања и могућности усавршавања и образовања ненаставног особља ++</p> <p>Усклађен број ненаставних радника и њихове врсте и степена образовања у складу са националним и међународним стандардима ++</p> <p>Организација Факултета примерена је карактеру и врсти делатности и усклађена је са потребама рада Факултета +++</p> <p>Квалитет управљања и квалитет ненаставне подршке обезбеђује се утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и стручних служби, те континуираним праћењем и провером њиховог рада +++</p> <p>Отвореност за промене и иницирање иновација ++</p>	<p>Недовољно прецизно дефинисани услови за напредовање ненаставног особља ++</p> <p>Поједине службе су претерано оптерећене, нарочито у периоду припреме и реализације уметничких, стручних и научних пројеката на Факултету, као и у време пријемних испита ++</p> <p>Због све већег обима текућих послова који се морају завршити у прописаном законском року, постоји недостатак времена за квалитетно стручно усавршавање у смислу одлазака на стручна саветовања и праћење различите стручне литературе која обогаћује и доприноси већој стручности запослених ++</p>
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<p>Едукација чланова органа управљања Факултетом о управљању маркетиншким ресурсима ++</p> <p>Могућности ширег сагледавања</p>	<p>Непознавање карактеристика наставног процеса у целини од стране стручних служби које на неки начин утичу на његово планирање ++</p>

<p>проблема са аспекта координације рада стручних служби и органа управљања ++</p> <p>Даље и перманентно образовање и усавршавање система управљања и управљачког и ненаставног особља Факултета ++</p> <p>У периодима повећаног обима посла (пријемни испити, припрема и реализација уметничких и научних пројеката...) укључити и ангажовати додатне стручне раднике у ненастави ++</p> <p>Доступност ЕУ фондова и пројеката за унапређење административних капацитета у високошколском образовању +++</p> <p>Дефинисање јасних и транспарентних санкција и спровођење истих за неизвршење дужности дефинисане надлежностима ++</p> <p>Стална доградња организационе структуре користећи добра и лоша искуства из праксе ++</p>	<p>Парцијално решавање проблема који се појављују у организацији рада стручних служби +</p> <p>Неповољна економска ситуација у земљи и опадајући тренд уписаних студената, односно потенцијални недостатак системске финансијске подршке која се може дугорочно планирати +</p> <p>Повећан обим послова услед проширивања активности и програма на Факултету +</p>
---	--

10.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10

- Доследна примена мера и препорука коју сваке године, на основу резултата студентске евалуације рада установе, доноси Комисија за обезбеђење квалитета.
- Неопходно је стално стручно усавршавање наставника, али и ненаставног особља у областима њиховог директног рада, информационо-комуникационих технологија, страних језика, вештина менаџмента и др.

Показатељи и прилози за стандард 10:

[Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

[Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе](#)

[Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби](#)

[Прилог 10.3. Евалуација квалитета рада управљачког особља](#)

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу поседује инфраструктуру потребну за имплементацију циљева према стратешким плановима. Величина, доступност, квалитет простора и опреме одговарају стандардима који важе за високошколске установе. У складу са бројем студената, наставника, сарадника и ненаставног особља, Факултет располаже одговарајућим простором и опремом. У учионичком простору обезбеђена су места за све студенте. Факултет обезбеђује адекватност простора у урбанистичком, техничко-технолошком, хигијенском и наменском погледу. Објекти имају грађевинску и употребну дозволу и испуњавају здравствене и сигурносне стандарде. У Табели 11.1 је представљена укупна нето површина свих приказаних просторија у згради која износи 5746,37 m².

Реализација наставе обавља се у једној смени и Факултет обезбеђује 5,18 m²/по студенту, што је довољно за несметано обављање рада. У том смислу, обезбеђује се одвијање наставе и других облика рада у просторијама адекватног типа: амфитеатар, учионице, лабораторије, атељеи, спортска сала, позоришна сала, библиотека, читаоница, центар за учење. За потребе рада Студентске организације и Студентског парламента, Факултет обезбеђује одговарајући простор.

Настава у пољским учионицама одвија се уз коришћење покретне табле. Пољске учионице задовољавају стандарде рада на отвореном простору (полукружни распоред седења, заштићеност од директне сунчеве светлости, стабилне и квалитетне клупе, уређено зеленило у непосредној околини, а за наставу природних наука и њихових методика, обележени су називи и карактеристике биљних врста на видљивим таблама).

Број места у пољским учионицама не улази у квадратуру предвиђену стандардима. Исто се односи и на спољне спортске терене на којима се, поред спортске сале, одвија настава Физичког васпитања и Методике наставе физичког васпитања.

Простор читаонице одговара броју студената, а простор Центра за учење омогућава неометан индивидуални рад, непрестану интернет везу, као и непосредну доступност библиотеке и читаонице.

Методичка настава и пракса одвијају се у основним школама-вежбаоницама, предшколским и домским установама.

О испуњености предвиђених стандарда стара се Декан са Колегијумом, као и свака катедра појединачно за услове рада на студијским предметима који јој припадају. Факултет непрестано усклађује своје просторне капацитете и опремљеност, како у погледу количине, квалитета, савремености и адекватности опреме, средстава и материјала, тако и према потребама наставног процеса и броју студената. Факултет континуирано прати ниво опремљености, структуру и начин примене опреме на сродним факултетима у развијеним европским земљама и настоји да своју опремљеност усагласи са европским стандардима.

Квалитетно извођење наставе на свим нивоима студија захтева адекватну опремљеност Факултета која подразумева:

- информационо-комуникациону опрему, технику и средства (рачунаре, штампаче, мултифункционални уређај за штампање, скенере, фотокопир машине, уређаје за репродукцију музике, паметне табле и фото опрему);
- интернет конекцију, приступ Кобсон мрежи, видео-конференцијску опрему,

- документ камере, интерактивне табле;
- опремљеност простора таблама, магнетним таблама, маркерима и осталом специфичном опремом;
- опремљеност атељеа сликама, бојама, штафелајима (пољским и стоним), графичком пресом;
- опрему методичко-дидактичког типа (музичке инструменте, сетове музичког инструментарија, спортске реквизите, дидактичке моделе, лаптоп рачунаре, бим пројекторе, лабораторијску опрему за наставу у млађим разредима основне школе, микроскоп, стереомикроскоп, образовне софтвере итд).

У Табели 11.1 дат је податак о односу простора према укупном броју акредитованих студената на установи на свим студијским програмима и свим годинама студија. За укупно 1109 студената на три нивоа студија, применом формуле утврђене стандардима за акредитацију, као и додатним упутствима за примену стандарда, простор Факултета износи 5,18 m²/по студенту, чиме је стандард за акредитацију у потпуности испуњен.

За потребе наставе на располагању је укупно 12 учионица (501 место), 5 слушаоница (укупно 509 места), један амфитеатар (264 места), физкултурна сала, позориште – вежбаоница (290 места), четири лабораторије (171 место), библиотека са пријемном просторијом (4 места), читаоница (40 места), центар за учење (24 места) и скриптарница (2 места).

Наставно особље користи посебне кабинете за своје потребе. Факултет поседује укупно 22 кабинета и салу за седнице (укупно 175 места) што је у складу са бројем наставника и њиховим потребама.

За потребе административних јединица и Студентске службе, Факултет обезбеђује девет просторија (27 места) адекватно опремљених техничком опремом као и друге просторије намењене запосленима (портирницу, просторије помоћног особља, две радионице и две котларнице).

Факултет у свом саставу поседује више просторија које су опремљене савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућују лакши и ефикаснији рад. *Центар за учење* опремљен је довољним бројем рачунара (више од 20), једним штампачем и једном интерактивном таблом. Информатички кабинет опремљен је са 20 рачунара, штампачем, видео камерама, лаптоп рачунарима, једним бим пројектором, платном за пројектовање и скенером. Језичка лабораторија поседује фотокопир апарат, ЦД плејер, више рачунара са слушалицама за наставу језика у мањим групама, више дигиталних диктафона, камеру, црно беле штампаче, колор штампач, два лаптоп рачунара, скенер, један графоскоп и један бим пројектор. Лабораторија за језике директно је повезана са учионицом за језике која је опремљена таблом, белом таблом, платном за пројектовање и простором за презентовање сликовног и дидактичког материјала. Учионице за математику и природне науке опремљене су на сличан начин. Све учионице опремљене су платном за пројектовање, персоналним рачунаром и бим пројектором. Поред наведених специјализованих просторија, Факултет поседује и видео-конференцијску салу капацитета 30 места која је опремљена савременом опремом.

Услуге фотокопирања, преснимавања материјала у електронском облику и штампања, студенти користе у скриптарници Факултета и у Центру за учење. За потребе рада на рачунару и интернет претраживање студенти користе Центар за учење, као и рачунаре у холу зграде који су на располагању током целокупног радног времена Факултета. Две компјутерске лабораторије које су опремљене најсавременијим

техничким уређајима, студентима обезбеђују самостални рад на рачунарима за истраживање, израду домаћих и семинарских радова и слично. Сви наставнички кабинети опремљени су потребном рачунарском опремом за штампање, скенирање, преснимавање материјала у електронском облику, док неколико кабинета поседују апарат за фотокопирање и умножавање материјала за потребе наставе.

На Факултету је 2019. године основан галеријски простор „Гинко“ са уметничким саветом. До сада су приређене укупно две изложбе, једна групна интернационална уметничка изложба и једна ретроспективна изложба о историјату Факултета. Простор се примењује и за промоције књижевних издања, књижевне и поетске вечери и друге врсте културно-уметничких програма.

Факултет обезбеђује редовно и квалитетно одржавање простора и опреме радом техничке службе и систем администратора. Осавремењивање опреме врши се набавком из сопствених средстава Факултета, учешћем на финансираним научним и развојним пројектима, донацијама и слично.

Сваке године на почетку јесењег семестра запослени изражавају потребу за потрошним материјалом, што улази у годишњи план набавке, чиме се регулише рационално трошење канцеларијског и потрошног материјала. Овај буџет укључује и потребе научноистраживачког рада, као и потребе стручног и научног усавршавања наставника. Набавка опреме и адаптација и проширење простора подразумевају адекватну законску процедуру.

За извођење студијских програма Факултет је обезбедио сопствене наставно-научне и стручне базе. Ради квалитетног извођења наставе на студијским програмима Факултет је потписао уговоре о сарадњи и тиме обезбедио извођење стручне праксе и дела наставног процеса у 12 одговарајућих васпитно-образовних и високошколских установа. Листа установа са којима Факултет има потписане уговоре о пословној сарадњи дата је у Табели 11.3.

Током последње две године Факултет у фазама реновира ентеријер и екстеријер зграде. Реновирање наставних и ненаставних просторија изводи се према пројекту наменски израђеном за Факултет. До сада су у потпуности реновирани и осавремењени изглед и функција приземног дела зграде и првог спрата а обновљена је и предња фасада зграде. У трећој и завршној фази биће реновиран други спрат зграде са амфитеатром, кабинетима и учионицама.

11.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<p>Факултет испуњава стандарде за акредитацију у погледу потребног простора за рад, како у погледу обима, тако и по квалитету, структури и опремљености простора +++</p> <p>Обезбеђени су довољни просторни капацитети за укупан број студената. ++</p> <p>Обезбеђена је адекватна опрема у складу са потребама реализације студијских програма и научноистраживачких пројеката +++</p>	<p>Није решен проблем недовољног простора у читаоници библиотеке и магацинског простора за библиотечки фонд ++ +</p> <p>Брзо застаревање софтверских садржаја и ИКТ опреме +</p>

<p>Компјутерске лабораторије доступне су студентима читавог дана +++</p> <p>Техничка опремљеност простора за наставу и за научни рад, као и за рад ненаставних служби, представља значајну снагу Факултета +++</p> <p>Факултет финансијским планом редовно предвиђа знатна средства за обнављање и иновирање информатичке и техничке опреме ++</p>	
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<p>Постоји стратешко опредељење Факултета за развијање техничке и информатичке опремљености па је стога могуће континуирано унапређивати квалитет у овој области +++</p>	<p>Будући да квалитет финансирања не зависи искључиво од Факултета, може се десити да финансирање у наредном периоду не буде на адекватном нивоу, што може негативно утицати на планове о унапређењу квалитета простора и опремљености ++</p>

11.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11

- Наставити са праксом да сваке године, на почетку јесењег семестра, Декан са Колегијумом разматра адекватност простора, како по површини у односу на број студената, тако и по квалитету. Анализа адекватности простора врши се у односу на критеријуме Комисије за акредитацију и проверу квалитета. Предмет ове анализе јести и стање опреме, средстава и материјала. У обзир се посебно узимати закључке катедри, изнете у Годишњем извештају о раду и Програму рада. Декан са Колегијумом сачињава план адаптације, односно проширења простора и набавке опреме, средстава и материјала и овај документ се директно укључује у Годишњи финансијски план.
- Наставити са праксом да студенти оцењују квалитет простора и опреме путем анкете. Резултати студентске евалуације узети у обзир приликом израде Плана набавке и адаптације. Потребно је да план размотри Наставно-научно веће и поднесе га Савету Факултета који доноси коначну одлуку о усвајању плана.
- Развити систем комуникације преко имејл листа/група (вебмејл свих наставника и сарадника), чиме се обезбеђује правовремено и ефикасно комуницирање.
- Осавремењивање опреме извршити набавком из сопствених средстава Факултета, учешћем на финансираним научним и развојним пројектима, донацијама и сл.

Показатељи и прилози за стандард 11:

[Табела 11.1. Укупна површина \(у власништву високошколске установе и изнајмљени простор\) са површином објеката \(амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе\)](#)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетање студената о квалитету високошколске установе.

Улога студента у процесу обезбеђења квалитета на Факултету педагошких наука Универзитета у Крагујевцу остварује се кроз рад студентских организација и комисија. На Факултету постоје и делују две организације студената – *Студентски парламент* и *Студентска организација* кроз које студенти остварују своја права и интересе, укључују се у различите ваннаставне активности и побољшавају квалитет живљења и студирања. Факултет у складу са могућностима и потребама подржава активности студентских организација, а у складу са *Законом* и *Статутом Факултета*, омогућава и подстиче институционално укључивање студената у рад Факултета у свим значајним областима, преко *студента продекана* и представника Студентског парламента у органима Факултета.

Додатно, представници студената су чланови радних група за унапређење квалитета праксе и квалитета студијских програма. Студенте који учествују у раду Савета и комисија делегира студентски парламент.

Студентски парламент одржава редовне седнице на којима расправља о студентским питањима, делегира представнике студената у телима и органима Факултета и Универзитета, бира студента продекана и стара се о заштити права студената. Кроз комисије на Факултету студенти дају допринос побољшању квалитета наставе, студијских програма, ваннаставних активности и студентског живота.

Студентски парламент у протеклом периоду активно је учествовао у раду Факултета преко својих представника у телима и комисијама Факултета. Приликом избора наставника редовно се прибавља мишљење студената о њиховом педагошком раду. Представници студената чине 20% састава Наставно-научног већа Факултета, а у Савету факултета их има троје (Прилог 13.). На овај начин студенти су непосредно укључени у одлучивање о релевантним питањима. Представници Студентског парламента Факултета учествују и у раду *Студентског парламента Универзитета у Крагујевцу* (3 студента Факултета, од којих је један потпредседник Студентског парламента Универзитета и члан Сената Универзитета). Осим тога, један члан *Студентског парламента* Факултета је представник у СКУОНУС-у (*Студентска конференција универзитета Србије*) и обавља функцију потпредседника СКУОНУС-а задуженог за спорт.

У складу са *Законом* и *Статутом Факултета*, представници студената чланови су *Комисије за обезбеђење квалитета* (2 члана) и учествују у активностима за праћење и процењивање квалитета у различитим областима, као и у процесу периодичног самовредновања Факултета. Као чланови ова три тела – *Савета*, *Наставно-научног већа* и *Комисије за обезбеђење квалитета* – студенти имају могућност да учествују у свим сегментима система за управљање квалитетом, од формулисања *Стратегије за обезбеђење квалитета*, преко обраде и анализе података у различитим областима обезбеђења квалитета, до формулисања акционих планова и корективних мера и праћења њиховог спровођења.

Студенти су директно укључени у процес праћења и унапређења квалитета кроз ангажовање у раду Комисије за организовање и спровођење поступка студентске

евалуације, чији је циљ укључивање ставова и мишљења студената у процес обезбеђења квалитета. Анкете се реализују у складу са правилником Факултета.

Студентска организација Факултета одржава редовне седнице на којима расправља о студентским питањима, стара се о заштити права студената и организује културно-спортске ваннаставне активности кроз спортске и културне радне групе.

Студентски парламент може самостално да организује и спроведе сопствену евалуацију студијских програма и достави своје мишљење и предлоге Комисији и Наставно-научном већу Факултета најкасније до краја текућег семестра.

Организацију чини 30 представника студената који се бирају од стране свих студената.

Активности и поступци за унапређивање квалитета биће усмерене на интензивније укључивање представника студената у све фазе провере квалитета, од планирања, анкетања до обраде података и сачињавања извештаја, кроз обезбеђивање довољног броја представника студената у рад комисија и поткомисија за обезбеђење квалитета. Ставови и мишљења студената о свим областима које се прате у процесу унапређивања квалитета биће укључени у формулисање корективних мера, а студенти ће бити укључени и у праћење имплементације корективних мера и поступака.

13.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Учешћем студената у самовредновању и провери квалитета добија се боља слика квалитета наставе ++	Студенти нису у довољној мери укључени у праћење спровођења корективних мера и процењивање њихових непосредних ефеката +++
Активно учешће студената у органима и стручним телима Факултета и у раду органа за обезбеђење квалитета обезбеђује објективност оцењивања рада +++	Потенцијално некритичко попуњавање анкета и незаинтересованост одређеног дела студената +++
Могућност исказивања ставова сваког студента у циљу унапређења квалитета наставе и живота на факултету, преко студентске евалуације ++	Незаинтересованост за учешће у телима за обезбеђење квалитета ++
Студенти су равноправни партнери у комуникацији о самовредновању ++	Нису сви сви студенти упознати са стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета на нивоу који је пожељан и неопходан ++
Системски прелазак на електронску евалуацију свих аспеката рада Факултета показује значајне предности у односу на претходну методологију +++	Слаба мотивисаност студената за укључивање у процесе који они сматрају формалношћу и не препознају као кључне за увођење промена ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Веће укључивање студената у рад тела за обезбеђење квалитета +++	Некритичко мишљење студената у процесу евалуације +++
Уважавање мишљења студената о	Запостављање општег интереса у односу

акредитовању нових студијских програма ++	на лични ++
Утицај студената на креирање критеријума за евалуацију наставног процеса и студирања ++	Снижавање критеријума у оцењивању студената као последица студентске евалуације ++

13.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13

- Упознавање студената са значајем њиховог учешћа у обезбеђењу квалитета;
- Оспособљавање студената да критички и објективно дају процену квалитета;
- Брижљива анализа добијених резултата и праћење резултата корективних мера.

Показатељи и прилози за стандард 13:

[Прилог 13.1 Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета](#)

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу обезбеђује спровођење поступака за оцењивање квалитета рада на основу утврђених стандарда. Факултет предузима све активности које су потребне да би се обезбедило квалитетно и објективно праћење и провере квалитета наставе, процеса студирања, спровођења и поштовања закона и прописа, као и професионалног ангажовања запослених. Факултет помаже наставницима, сарадницима, свим запосленима, а нарочито студентима, да унапреде своје компетенције и подигну ниво квалитета целокупног живота и рада на Факултету.

Периодична провера, систематско праћење, као и унапређење квалитета, представљају главне и приоритетне задатке које Факултет обавља у оквиру развоја квалитета. Ови процеси су праћени низом активности, које се тичу унапређења квалитета у оквиру унутрашње и спољашње провере квалитета координисаним од стране руководства факултета и *Комисије за обезбеђење квалитета*.

Комисија за обезбеђење квалитета уз помоћ и координацију руководства факултета, као и других стручних органа, одређује и примењује мере и поступке осигурања квалитета у складу са документима усвојеним од стране Наставно-научног већа, који су доступни јавности. *Комисија* такође надгледа и контролише ефикасност периодичног самовредновања у складу са *Законом о високом образовању* и осигурава јавност и доступност добијених података. *Комисија* континуирано и перманентно ради на развоју организационе културе квалитета, што подразумева не само периодичне провере квалитета наставног процеса, већ и успостављање својеврсне корелације између образовних и истраживачких активности. У складу са интернационалним стандардима, *Комисија за обезбеђење квалитета* у сарадњи са другим службама прати и анализира резултате научноистраживачког рада наставника и сарадника Факултета и издавачку делатност.

Континуирано се прати успех студената на појединачним испитима и у целини и на основу закључака у анализи добијених резултата предлажу се и предузимају мере за побољшање пролазности на испитима и успеха студената. На састанцима *Комисије за обезбеђење квалитета* анализира се претходни рад, указује на добре стране, као и недостатке у раду и доносе предлози мера са задацима за кориговање недостатака или реализацију неостварених задатака из претходног периода. *Комисија* има одличну сарадњу са свим органима Факултета, наставницима, сарадницима и студентима.

Периодичне провере квалитета наставног процеса обавља *Комисија за обезбеђење квалитета* у складу са *Стратегијом обезбеђења квалитета*, *Акционим планом за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета* и *Годишњим програмима рада* *Комисије*. Овим документима су уређени начини и поступци управљања квалитетом у свим областима, као и динамика обављања неопходних послова.

Комисија за обезбеђење квалитета води рачуна и о следећим елементима наставног процеса: обезбеђује интегрални систем квалитета наставе, континуирано прати и процењује све аспекте квалитета наставе (планове и програме, распореде извођења наставе, начин и квалитет извођења наставе, квалитет извршилаца наставе – наставника и сарадника)

Систематско праћење и вредновање квалитета наставног процеса се врши кроз

вредновање квалитета наставе (од стране студената, наставника и сарадника) и рада наставника и сарадника од стране студената путем периодичних анализа и разговора са наставницима и сарадницима. У циљу директне провере регуларности извођења наставе врши се и преглед педагошке документације и наставних база. Факултет стоји на располагању својим наставницима и сарадницима и спреман је да им помогне у циљу побољшања квалитета наставног процеса и организације наставних и ваннаставних активности.

Субјекти обезбеђења квалитета су руководећи органи, стручни органи и сви запослени и студенти Факултета. Факултет самовреднује свој рад најмање једном у три године. У самовредновању се разматра и оцена студената о квалитету наставног процеса.

Комисија за обезбеђење квалитета у новом сазиву образована је одлуком Наставно-научног већа Факултета 26.10.2017.

У оквиру свеобухватног и систематског праћења и периодичне провере квалитета Факултет предузима следеће:

- обавља процес самовредновања наставних програма и рада наставника путем анкетирања студената и наставника;
- периодично обавља проверу квалитета рада и функционисања служби Факултета путем анкетирања студената и анализе документације;
- прати ефикасност реализације и поштовања наставних програма кроз анализу педагошке документације. Обавеза сваког наставника и сарадника је да води евиденцију о одржаним часовима, присутности студената и реализованим активностима;
- обезбеђује потребну инфраструктуру и услове за систематско прикупљање и обраду података неопходних за проверу квалитета. У поступку обраде података и анализе резултата Факултет укључује и особље Факултета (стручњаке из области информатике и статистичке обраде података);
- прикупља податке о објављеним научним радовима наставника и сарадника;
- сарађује са другим високошколским институцијама, институтима, школама, установама, државним институцијама и привредним субјектима у циљу унапређивања сарадње и побољшања квалитета рада;
- предузима периодичне провере стања материјално-техничких средстава за извођење наставе. Факултет је до сада обезбедио сва потребна средства и најсавременију наставну технику и помагала;
- сарађује са бројним иностраним универзитетима и организацијама. Учествоје на пројектима и сарађује са иностраним партнерима. Овом сарадњом обезбеђује се стална размена искустава и информација које се затим користе за анализу стања и унапређивање даље праксе;
- редовно информише запослене, студенте и јавност о резултатима самовредновања и провере квалитета;
- у потпуности поштује принципе и правила установљена болоњским процесом и константно ствара услове за квалитетно и успешно студирање које одговара потребама друштва у XXI веку.

Факултет је обезбедио све елементе који чине систем обезбеђења квалитета. Савет Факултета је донео *Стратегију обезбеђења квалитета* која садржи мисију и визију развоја Факултета, одређење Факултета за унапређење квалитета, мере за обезбеђење и субјекте и области обезбеђења квалитета. Наставно-научно веће донело је следеће документе: *Стандарди и поступци обезбеђења квалитета* и *Правилник о унутрашњој провери квалитета* који служи као правни оквир за поступак контроле

квалитета.

Унутрашњу проверу квалитета путем процеса самовредновања Факултет је радио током школске 2019/2020. године и сачинио *Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета* који је доступан на веб-сајту Факултета по његовом усвајању.

14.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<p>Разрађен систем и процедуре за проверу квалитета и самовредновање +++</p> <p>Разрађена методологија поступака унутрашње провере квалитета који се спроводе континуирано +++</p> <p>Мотивисаност свих субјеката за сарадњу и заједничко деловање +++</p> <p>Добра повезаност са другим институцијама у земљи и иностранству +++</p> <p>Подршка и учешће студената у свим активностима факултета као и висока оцена од стране студената у оквиру самовредновања. +++</p>	<p>Недостатак материјалних средстава за развој ефикаснијег система контроле квалитета +++</p> <p>Недовољна повезаност и сарадња са студентима који су завршили студије а могу активно да допринесу контроли и развоју квалитета +</p> <p>Недовољна искоришћеност људских ресурса на факултету +</p> <p>Недовољна укљученост појединих наставника у процес провере квалитета. ++</p>
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<p>Даље стручно усавршавање запослених на факултету за систематско праћење и проверу квалитета +++</p> <p>Унапређење провере квалитета кроз унапређење интерних правилника Факултета у коме би сви субјекти обезбеђења квалитета имали прецизније улоге ++</p> <p>Могућа боља повезаност и сарадња са студентима који су завршили студије, а могу активно да допринесу контроли и развоју квалитета ++</p>	<p>Ризик од пада мотивације свих учесника процеса и за даљи развој квалитета ++</p> <p>Могућност осипања студената и пада интересовања за упис на постојећи студијски програм +++</p> <p>Преоптерећеност наставника и сарадника који су ангажовани на пословима обезбеђења и унапређења квалитета +++</p>

14.3. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14

- Направити план ангажовања људских ресурса у процесу праћења и провере квалитета. Добро организованом и вођеном кадровском политиком обезбедити

- ефикасно и квалитетно искоришћавање људских ресурса Факултета;
- Направити план сарадње са студентима који су завршили студирање и који могу бити укључени у програм праћења, провере и унапређења квалитета студија у будућности;
  - Израдити план сарадње са локалном средином и другим институцијама на плану размене искустава и међусобној помоћи у оквиру праћења и провере квалитета. Организовати посете, дискусије и заједничке активности на ову тему;
  - Осмислити програм мотивисања запослених и студената за активно учествовање у систематском праћењу и провери квалитета.
  - Мерама штедње и рационалним коришћењем расположивих материјалних и техничких средстава обезбедити трајно и ефикасно функционисање система за праћење и проверу квалитета.

[Прилог 14.1. Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе](#)